VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XII. ÉVFOLYAM, 16. SZÁM. ÁRA 60 FILLÉR 1971. OKTÓBER 28.

★

„...hűségesnek lenni a tegnapi harchoz, jelen lenni a mai küzdelemben!"

Fania belép, és csak percek múlva ér fel a pódiumra. Diákok zárják védő gyűrűjükbe. Fania itt lehet, ő még szabad. Percek múlva csendes, fegyelmezett sorok nyitnak neki utat. Angela helyett őt engedhetik továb a maga útján. Fania Davis a mikrofonhoz lép. Kék trikóján, a szíve fölött, fehér körben fekete betűkkel: Free Angela Davis.

„Nővéreim és bátyáim!... Fania üzenethozó hangja az egyetlen hang a zsúfolt aulában. „Angela látása napról napra romlik, mert szeme a börtöncellában nem pihenhet távoli tárgyakon. Egészségi állapota rosszabbodik, fogy, mert egyre gyengébb kosztot kap... Amiért kommunista testvérem a börtönben ül, az a harc a tiétek is, egyetemistáké. Az Egyesült Államok iskoláiban arra nevelik a diákokat, hogy jó elnyomók legyenek, s ő ez ellen küzdött; az iskolarendszer reformjáért... Harca valamennyiünké, a világ haladó közvéleményéé is, mert hazám a fasizmus felé halad, s ezzel veszélybe sodorhat más országokat is. Erősödik az USA-ban a Nixon-apparátus elnyomása. Betiltották a sztrájkokat, mégis nyolcszáz helyen sztrájkolnak hazámban. Nő a munkásosztály tiltakozása. Már nemcsak a színesbőrűek lázadnak a kizsákmányolás ellen. Együtt megállíthatjuk országunkat a fasizmus útján. Ezért vállaljuk a harcot, vállaljuk azt, hogy esetleg mi leszünk a következő Angela Davisek..."

A taps feldübörgött. Előbb méltósággal, majd az Angela szabadságát követelők tapsa türelmetlenül, csattogva gyorsult. Mint az ütésre, tettre kész erőé.

„A reakció meg akarja törni"

Dr. Gombár József, a KISZ Központi Bizottságának titkára mondotta beszédében: „Angela Davis-t utolérte a politikai boszorkányüldözés. A bátor és kiváló képességű lányt a reakció meg akarja törni, s személyével példát statuálva meg akarja félemlíteni az amerikai kommunistákat, a békemozgalom harcosait, a jogaikért küzdő négereket és a háborús politika ellen tiltakozókat. Kérem Fania Davis-t, adja át forró üzenetünket Angelának. Harcában forradalmi szolidaritással egész ifjúságunk mellette áll."

★

Angela a baráti erőket egyesíti...

A naggyűlés előtt villáminterjút készítettünk Fania Davis-szel.

— Véleménye szerint miért vált Angela neve polgárjogi küzdelmek szimbólumává?

— Ha körülnézünk a világban, azt látjuk, hogy Angela nemcsak a nemzeti felszabadító mozgalmakban részvevők, nemcsak a színesbőrű, nemcsak a baloldali, de szimbólumává lett minden haladó erőnek az egész világon, különösen az USA-ban, ahol a bebörtönzött Angela a baráti erőket egyesíti. Mert ebben az ügyben valamennyien a polgári jogok megsértését látják, s az érette való küzdelemben egyben a szabadságjogokért is harcolnak. Ők hallatják hangjukat az amerikai sajtóban is, követelve a tisztességes tárgyalást...

— Gondolja, hogy a szocialista országok szolidaritása elősegíti ezt a küzdelmet?

— Azt hiszem, rendkívül nagy szükség van rá, hogy a kommunisták az egész világon részt vegyenek Angela kiszabadításában. Mert ő kommunista, s ennek igen nagy szerepe van abban, hogy ma börtönben ül.

Kiszabadításáért folyó harcunk egyben küzdelem a faji megkülönböztetés és a kommunistaellenességgel szemben is. Teljesen természetes, hogy valamennyi kommunistának részt kell vennie egy olyan harcban, melynek indító oka ellenük is irányul.

— Kérjük, mondjon valamit családja többi tagjáról is.

— Anyám, apám, fivéreim sokat fáradoznak azon, hogy szerte Amerikában gyűléseken szóljanak kiszabadításáért. Anyám éppen most tért vissza kéthónapos körútjáról, melynek során az USA számos városában beszélt. Apám és bátyám ugyanezt csinálják.

— Mit gondol, elég erős lesz ahhoz, hogy végigvigye ezt a küzdelmet?

— Azt hiszem, lesz elég erőm végigvinni ezt a harcot —, mert erőm a népből jön. De fele ilyen erős sem lennék, ha nem érezném a kívülről kapott támogatást...

„Azok üzenetét hozza, akik gyűlölik az elnyomást"

Idézet a DIVSZ főtitkárának, Michel Jouet felszólalásából.

„Mellette állni, annyit jelent, mint harcolni az USA fasizálódása ellen; hűségesnek lenni a tegnapi harchoz, jelen lenni a mai küzdelmekben... Angela börtöne mélyéből folytatja harcát — minden érte ejtett szónak súlya van."

★

Tiltakozunk! Tiltakozunk! Tiltakozunk!

kedves Angela... kedves Angela... kedves Angela...

...„Meghurcoltatásod fájdalommal és felháborodással tölt el bennünket, hiszen közénktartozónak érzünk, a te harcod a mi harcunk is. Nehéz körülményeid között jelentsen számodra támaszt az a tudat, hogy sokan, köztük mi is Budapest egyetemeinek, főiskoláinak és középiskoláinak képviselői, akik bebörtönzésed ellen tiltakozó nagygyűlésre jöttünk össze, melletted állunk... Bátorítson az a tudat, hogy tiltakozásunk mellett minden tőlünk telhetőt megteszünk kiszabadításod érdekében! Veled vagyunk, Angéla!"

TILTAKOZUNK!

Távirat az Egyesült Államok magyarországi nagykövetségéhez

...„Mi, Budapest egyetemeinek, főiskoláinak és középiskoláinak képviselői látva azt, hogy az USA kormánya a világméretű tiltakozás és felháborodás ellenére sem vet véget Angela Davis és a vele együtt harcolók üldözésének, fogva tartásának, ismételten tiltakozásunkat fejezzük ki.

Tudatában vagyunk annak, hogy Angela Davis harca része annak a világméretű küzdelemnek, amely a haladás és a reakció erői között folyik, és annak is tudatában vagyunk, hogy ennek a harcnak mi a végső kimenetele. Angela Davist és társait erőszakkal el lehet hallgattatni, de a haladás ügyét nem lehet bebörtönözni... határozottan és ismételten követeljük Angela Davis azonnali szabadon bocsátást:

az 1971. október 25-én a Marx Károly Közgazdaságtudományi egyetemen megrendezett szolidaritási nagygyűlés résztvevői

KÉKESI KATALIN, KONCZ GÁBOR írásai — BAJUSZ KÁROLY fotói.

Gondolatok az évfordulón

Annyi mindent elmondtak már november 7-e kapcsán, hogy első pillanatban azt hinné az ember, semmi újat, érdemlegeset nem lehet már hallani e témával kapcsolatban. Szinte percnyi pontossággal ismerjük e napnak történetét, ismerjük az események szinte minden jelentős részvevőjének életútját, olvastunk visszaemlékezéseket, tudjuk a forradalom jelentőségét, ismerjük hatását mai életünkre. Sorolhatnám még, de azt hiszem nyilvánvaló, hogy talán egyetlen nevezetesebb történelmi évfordulóról sem tud többet a ma felnövő generáció, mint november 7-ről. Ezzel szemben meglehetősen ritkán merül fel az a kérdés, mely magára az évfordulóra kérdezne, illetve, mely azt veti fel, hogy általában — és speciálisan november 7-e esetében mi az oka a történelmi évfordulók megünneplésének, mi az oka annak, hogy az év meghatározott napján vagy napjain bizonyos rég megtörtént eseményeket elevenítünk fel, bizonyos — talán már rég meghalt — személyekre visszaemlékezünk.

Egy nap. Úgy látszik első pillanatban, hogy a véletlent emeljük oltárra. Véletlen egy esemény bekövetkeztének időpontja, és mi mégis ezt a véletlen dátumot emlegetjük. Ha meg, folytatja az ellenvetéseket a gondolkodó értelem, ha a szükségszerűség lakik a megünnepelt dátum mögött, azt emeljük ki e véletlen eseményben, úgy hát annak mi a célja, mi az értelme?

Egy esemény bekövetkeztének időpontja valóban véletlen. A történelmi folyamat belső dialektikája szerint csak az szükségszerű, hogy a kapitalista társadalmat a szocialista termelésen alapuló társadalmi alakulat váltja fel. Hogy hol, mikor, milyen körülmények közt, az itt, ebből a szempontból valóban külsődleges, véletlennek számít. Persze, ez a véletlen is szükségszerű — más szempontból. Meghatározott, szükségszerű folyamatok eredőjeként, találkozási pontjaként áll elénk egy meghatározott dátum, így november 7-e is. Ezek szerint a november 7-i dátum egyszerre szükségszerű és egyszerre véletlen. Mint minden más, aktuálisan bekövetkező esemény is.

Ezek szerint a szükségszerűséget emeljük valami piedesztálra ennek az évfordulónak megünnepléskor? Mi értelme volna ennek?

Azt hiszem, ezt a kérdést akkor érthetjük csak meg, ha felismerjük, hogy a történelmet, a saját történelmünket emberek csinálják. Persze, ezt hozzá kell tenni, meghatározott feltételek közt. A szükségszerűség szorítása nem fosztja meg e történés szereplőit választási lehetőségüktől. Sohasem egy lehetőséget lehet ugyanis egy adott szituációban választani, hanem mindig több közül adódik választási lehetőség. Ez adott pillanatban több alternatívát jelent, végül derül csak majd ki, hogy ez csak két alapvető irány: a továbblépés vagy a pusztulás alternatívája. Itt lép be a szükségszerűség, az igazi belső szükségszerűsége a történelemnek. Adott társadalmi formációt ugyanis — a történelem tanúsága szerint — csak egy meghatározott másik képes valóban felváltani. Az egyéb választási lehetőségek a stagnációt, a visszaesést vagy a pusztulást jelentik. Erre a pusztulásra példa a spanyol hanyatlás. Alternatív lehetőségként a nem továbblépést választani: egyenlő a megrögződéssel, szélső esetben pusztulással. Az adott feltételek mellett kínálkozó továbblépést felismerni és azt választani: ez a történelmi folyamat élére kerülést, igazi történelmi tettet jelent.

Ez az értelme a jelentős történelmi fordulókra való visszaemlékezésnek. Ezért kell megemlékezni november 7-ről is, megemlékezni azokról az emberekről, akik felismerték az adott történelmi szituációban a továbblépést, a szocialista forradalom alternatíváját és ezt az alternatívát tudatosan választották is. A szocialista forradalom, mint olyan, természetesen nem lett volna elfeledve akkor sem, ha Leninék nem azt teszik, amit tettek, és valószínű, hogy később, másutt megtörtént volna a továbblépés, hiszen naivság azt hinni, hogy az emberek mindig, mindenütt a stagnációt választják. De mégis: mivel Leninék — ismerjük el, roppant nehéz és kedvezőtlen feltételek mellett — képesek voltak látni és tenni, tenni a helyeset, az egyetlen „ésszerűt", az elsőség és a dicsőség az övék.

Emlékezni kell erre a történelmi tettre, már csak azért is, mert mi is hasonlóan a történelem figurái vagyunk és előttünk is napról napra alternatívák merülnek fel. És nem mindegy, hogy a stagnációra „adjuk voksunkat", vagy ahhoz hasonlóan, ahogy Leninék tizenhétben, felismerjük a továbblépést és a felismerésünknek megfelelően teszünk is.

— Árva László —

★

NOVEMBER 7. ÜNNEPSÉG

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 54. évfordulójáról november 5-én, pénteken délelőtt 10 órakor emlékezünk meg az aulában.

Ünnepi beszédet Sütő Ottó docens, a kereskedelmi kar pártszervezetének titkára mond.

Utána az egyetem ének-, tánc- és zenekara kultúrműsort ad elő.

Készülünk a KISZ kongresszusra

...kétszer ötszáz!

Szeptember 24-től *Láng Péter* (III. évf. külker) a kereskedelmi kar KISZ-titkára. A csúcsig vivő út a szokványos. Középiskolában vb-titkár, az egyetemen egy évig alapszervi titkár, aztán tavaly szeptemberben a kari vezetőség tagja lesz, mint agitációs popagandista.

Láng Péter

— Mennyiségileg ez sem jelentett kevesebbet, mint a kari tikári teendők — mondja. De mégis. Akkor bírtam a mindennapos bejárást Gödöllőről. Ha ezt a problémát nem sikerült volna megoldani, nem tudtam volna elvállalni a titkárságot. Most a Kinizsiben lakom.

Kovács Péterről (IV. évf tanár A) keveset hallottunk eddig. Nem szerepelt a neve a különböző gyűlések, értekezletek protokolljában. Nem volt tagja a kari vezetőségnek sem. A szakbizottságokban dolgozók nevét pedig kevesen jegyzik meg...

Kovács Péter

— Augusztusban dőlt el végleg, hogy Boda Gyuri (volt titkár) *a Szovjetunióba utazik, egyéves részképzésre. Aligán három név merült fel utódjaként: Szabó Sándoré, Farkas Istvánné és az enyém... Szeptember 1-től mint megbízott titkár dolgoztam, aztán az általános kari küldöttértekezlet végleg bizalmat szavazott.*

— Nagy ugrásnak éreztem én is, hogy egyik pillanatról a másikra „vezetnem" kell. De most már túl vagyok az első nehézségeken. És ehhez nagyon sokat segítettek a többiek is.

Az előttünk álló feladatokról beszélgetünk. Kongresszusi előkészületek, tanulmányi, politikai munka stb. A jegyzőkönyvekből, tudósításokból oly jól ismert mondatok azonban más színezetet kapnak. Érzik, tudják, hogy valami új folyamat indult meg. Hogy a viták, szövegelések stádiumából egyre inkább a gyakorlati munka oldalára helyeződik a hangsúly. A legáltalánosabb feladatokról és célokról beszélve is mindig az alapszervezeti közösség és az „egyszerű KISZ-tag" a végállomás.

— Kíváncsian várjuk a kongresszust — mondja Kovács Péter. *De hogy az egyetemi KISZ-szervezet mennyit lép előre, az csak rajtunk múlik.*

— Az alapszervezeteken van a hangsúly. A „KISZ életnek" ott van az igazi kibontakozási lehetősége. Kommunistává nevelni csak az alapszervben, az alapszervi közösségben lehet valakit.

— Minden emberre külön is gondot kell fordítani. Saját tapasztalatomból tudom — mondja Láng Péter —, *hogyha egy emberre rászán 15 percet egy vezető, meghallgatja a problémáit, észrevételeit, akkor két hónapra megnyerte a mozgalomnak... És erre nem szabad az időt sajnálni!*

Szavaik mögött félreérthetetlenül ott cseng az optimizmus, a tenniakarás. De, hogy a kitűzött célokat, feladatokat hogy sikerül megvalósítani, ez nem csak rajtuk múlik. A sikeres, tartalmas munkához elsősorban annak a kétszer ötszáz embernek az aktivitása kell, akik megválasztották őket vezetőjüknek!

Simor István

Tíz kérdés, és egy felelet

Október 13-án egyetemünk küldöttei megtartották tanácskozásukat. Németh György titkár bevezetőjét háromórás vita követte, majd megválasztották hat kerületi küldöttünket — Bessenyei Lajost, Domány Andrást, Nagy Sándort, Németh Györgyöt, Stafira Zsuzsát és Veres Pált.

Egyetlen, egyszerűen megfogalmazott kérdésre kerestek három órán át választ a küldöttek: hol tart ma KISZ-szervezetünk? Nem saját, egyetemi mozgalmunk számvetését kellett elkészíteniük, ezt tavaly már megtették, hanem gondos elemzést adni arról a szervezetről, amely a fiatal korosztály egyharmada politikai, közéleti cselekvésének színtere, véleménynyilvánításának fóruma.

Hogy milyen nehéz megvonni az elmúlt évek mérlegét, és megsejteni, megrajzolni a szervezet jövőjét, az a felszólalások többségének töprengéséből, a problémákat közelítő és közös nevezőjüket kutató vélemények vitáiból is kiderült. A KISZ, amely 1957-ben bontott zászlót, segített a párt politikája mögé felsorakoztatni az ifjúságot. Nehéz, a konszolidációt gyorsító tett volt ez. S az, hogy sikerült a KISZ-programjának is sikerét jelentette. A 60-as évekig egy viszonylag szűk rétegét mozgósította a fiataloknak, az áldozatvállalásból, a tudatos politikai cselekvésből legtöbbet vállukra vevőket. Egyértelmű, pontos célt tűztek maguk elé: az ifjúság tömegeit vonzani a szervezetbe. Az elkövetkező évtizedben sem fogalmazódott újjá lényegesen a KISZ jelszava, s ami addig erénye volt, kezdett kerékkötőjévé válni. Fokozódik az az igény, hogy mind színvonalasabban, önmaga és az ifjúság ismeretében vállaljon társadalomalakító feladatokat. Úgy szoktuk fogalmazni, hogy felhígult a KISZ. Nem olyan fajta rostálást hiányolunk, amikor tömegesen kiszórjuk magunk közül azokat, akiket évekig kritika nélkül fogadtunk társnak, de valamiféle, a mainál tartalmasabb, korszerűbb követelményrendszert kellene megfogalmaznunk, amelyben tagjaink és a felvételüket kérők is megmérhetnék önmagukat.

De mi legyen a mérce és milyen magasra tegyük? Nincs, és nem is lehet ma egyetlen, kizárólag csak politikai jelszót kiadni, amely egyben mérce is. Ott kellene kezdenünk, ahol a párt is nekilátott az ifjúsági feladatok, kívánságának és érdekek feltérképezésének. Felmérni önmagukat, mit tudunk és mire lennénk képesek. A máról holnapra befejezésre váró feladatok kora elmúlt. Most lehetőségünk és önmagunk reális ismeretében egy olyan életforma kialakításán kellene munkálkodnunk, amely egyértelmű világnézeti követelményeivel, a hasznos, politikus cselekvések sorozatával példát ad. Azoknak, akik útjukat kutatják, akik sok mindent nem értenek abból, ami itthon, körülöttük történik és csak beatklubokban vagy másutt pazarolják el energiájukat, vesztik el saját jövőjüket. Amiért tennünk kell, az a KISZ VB megfogalmazásában: „A KISZ feladata... hogy olyan feltételek megteremtésén munkálkodjon, amelyek között a fiatalok alkotóvágya, tehetsége, felkészültsége ott, ahol éppen tevékenykednek... társadalmilag a leghasznosabb formában bontakozhasson ki, válhasson eredménnyé, másrészt folytasson nevelőmunkát, amellyel olyan politikai töltést kapnak, ami a társadalom ügye iránt elkötelezetté teszi őket."

Hogyan lássunk hozzá? A hozzászólók többsége belső szervezeti életünk demokratizálásával, annak fokozott tudatosításával kezdené, hogy a szervezet minden egyes tagja politikai erő, s csak részvétele mértékén múlik, hogy milyen súllyal esik latba véleménye, javaslata. Kezdeményezni valóban csak akkor lehet, a végrehajtást számonkérni is, ha a célok ismeretébe mindenkit beavatunk. Ha az alapszervezetek tudják, mit döntött, miben várja segítségüket, például az egyetemi szervezet, sőt a Központi Bizottság is.

A kis, egymás képességeit, szándékát ismerő közösségek, az alapszervezetek a hatékony cselekvés szervezeti zálogai. Ezeket azonban a szervezet egész vérkeringésébe be kell kapcsolni. Nem maradhat a titkok misztikus fátylába burkolva a mozgalmi élet felső vezetőinek egyetlen lényeges döntése sem, mert nem dolgozhatnak jól a KISZ egyes sejtjei a közösen végzett munka értékelő szintézise nélkül sem. Így elemezve ifjúsági mozgalmunkban a demokráciát, kevesebbnek és hatástalanabbnak érezhető, mint a pártban. „Az ifjúságnak kellene türelmetlenül feszegetni a lehetőségek falát és a pártnak csitítani, a realitások pontosabb ismeretével „hűteni" a KISZ lelkesedését. Ehelyett pontosan fordítva van, a párt ösztönzi cselekvésre, nagyobb türelmetlenségre a KISZ-t" — fogalmazta találóan az egyik küldött.

Tíz kérdést kaptunk és a 15 küldött hozzászólásában egyetlen a jövőnk ismeretéhez nélkülözhetetlen kérdésre keresett választ. Ez a válasz még nem pontos, de megszabja a továbbgondolkodás kötelességének módját.

— kékesi —

EZ LESZ!

Befejeződtek a választások, az alapszervezetek megkezdték a munkát, s ennek megfelelően a klub munkatervében is egyre több olyan programot találunk, mely a felmerülő problémák megbeszélésére, megvitatására, kicserélésére szolgál.

Alapszervi agit-proposok figyelem! Fórumotok az Agitklub Mai szoc. demokrácia címmel rendez előadást és vitát a klubban. Maoizmus, quevarizmus, trockizmus, a nemzetközi munkásmozgalomban kialakult és elterjedt egyéb irányzatok lesz a témája november 2-án, kedden az estnek.

Folytatódik az „Üzemi négyszög" sorozat, és ennek keretében a papíripari vállalat négy vezetője ül le 9-én a kerekasztal köré, hogy vállalati szinten beszélgessen közgazdasági kérdésekről. Érdekesség, hogy Bársony András KISZ-titkár egyetemünk hallgatója volt, így közvetlen választ kaphatunk az elméletben tanultak gyakorlati megvalósulásáról.

Hol is tart, merre is tart a világ fiatalsága? — egy újságíró szemével. Több éves indiai, afrikai tartózkodás után tért haza klubunk 12-i, pénteki vendége Kalmár György, a Népszabadság vasárnapi melléklete Fiatalok című rovatának szerkesztője. Utazásai során szerzett tapasztalatairól, készülő új könyvéről Életpályám című estje keretében számol be.

11-én, csütörtökön 16 órától ismét elsősöké a klub. Folytatódik a szakosítással kapcsolatos tájékoztató. A sorozat következő témája a belker. szak. Minél többen gyertek el! Azok is, akik más szakra szeretnének jelentkezni.

★

Aktivisták, propagandisták, plakátosok továbbra is kerestetnek! Aki szervező- vagy rajzkészséget érez, vagy más hasonló mániája van, azonnal jelentkezzen, mielőtt baja elhatalmasodna. A földszint 60-ban és este a klubban mindig megtalál bennünket.

Sebők János

...hiszen még sokáig együtt koptatjuk az aula köveit

Könnyesbús és giccsesen hatásvadász színészportrékban olvastam a debütáló ifjú színésznőről, aki szívszorongva lép a világot jelentő deszkákra, és riadtan konstatálja a feléje irányuló, érdeklődő-várakozó tekinteteket.

Enyhe túlzással és korántsem ilyen patetikusan, de hasonló szituációban éreztem magam — 23 másik társammal együtt — szeptember 2-án, amikor megtörtént első találkozásom azzal az I. évfolyamos csoporttal, amelynek két hosszú féléven át instruktora leszek. S bár a premier külsőségei végtelenül egyszerűek és puritánok voltak, a felelősséget átérezve, az instruktori megbizatás jelentősége nem bagatellizálható.

— Az instruktor — mint az elnevezés is jelzi — az alája tartozó I. éves csoport tanácsadója, segítője és megbizott KISZ-vezetője egy személyben. Munkájának oroszlánrésze az I. félév első 2 hónapjára, szeptemberre-októberre esik, amikor az újonnan bekerült elsősök még csaknem önkényesen összeválogatott, laza csoportokat alkotnak. Legfontosabb ekkor ezeknek a cseppfolyós csoportosulásoknak a közösséggé való összekovácsolása, és erre az adott időszakban legalkalmasabb egy külső irányító, aki összefog és sínen tartja a társaságot, aki kívülről talán jobban látja és megkülönbözteti az egyéneket, mint ők maguk egymást a csoporton belül.

Az instruktori mozgalommal egyidőben — a reform kezdetekor, amikor az I. évf. hirtelen minden kari összekötő kapocs nélkül, mondhatni a levegőben lógott — indultak meg a viták arról, hogy mely évfolyamokból a legcélszerűbb kiválasztani ezeket a tanácsadókat. Sok érv szólt a III—IV. évesek mellett: tájékozottabbak az egyetemi élet rejtelmeiben, otthonosabban mozognak KISZ-berkekben, politikai szempontból aktívabbak, érettebbek. Ennek ellenére mégis a II. évesek javára dőlt el a vita. Habár ők az előbb felsorolt erényekkel csak korlátozottabb mértékben rendelkeznek, a feladat jellegéből adódóan, vitathatatlan előnyük, hogy még élénken emlékeznek a gólyaproblémákra, a közösségalakításra.

A munka fő irányvonala tehát adott. Megkérdeztem Széni Nándort, a 20-as csoport instruktorát, hogyan tudta követni ezt a tengelyt a gyakorlatban:

— A közösségalakításnál — bár természetesen tapasztalatom még nem volt, legfeljebb saját tavalyi instruktorom munkájából meríthetek — fő elvnek a demokratizmust tartom. Ezt úgy értem, hogy a legnagyobb önállóságot biztosítok a csoportnak és ösztönzöm is annak kialakulását. Az összerázódásra legjobb alkalmak a kirándulások, bulik, de ezek szervezését a csoportra bízom, és az ötletek többsége is tőlük induljon ki. Így remélem, hogy ezeket a programokat nem fogják külső kényszernek, felső ráhatásnak érezni, hanem saját ügyüknek tekintik. Lehetséges, hogy egy kicsit lassabban melegszik össze a társaság, de véleményem szerint, tartósabban is.

Az instruktor egyik legfőbb feladata az elsős alapszervek megalakítása. Milyen stádiumban van ez a csoportodnál?

— Megkértem a gyerekeket, hogy kíséreljenek meg felállítani egy olyan mércét, amely alapján a legmegfelelőbben ki tudnák választani az alapszervi vezetőséget. Ez több szempontból hasznos: egyfelől, jó, ha a csoport alaposan megvitatott, egységes követelményeket támaszt a választandók felé, és a majdani vezetőség is tisztában lesz ezzel a továbbiak során; másfelől, szeretném összehasonlítani ezeket az egyénileg összeállított jellemzőket a központilag kibocsátott irányadókkal.

Pálhidai Csilla szerint rengeteg múlik a csoport segítőkész vagy érdektelen hozzáállásán is:

— Lehet, hogy különösen szerencsés vagyok, de nagyon örülök a csoportomnak. Sok élénk, ötletes, beleval gyerek gyűlt össze, akikkel könnyű a hangot megtalálni, és érdemes dolgozni. Az összetartásuk rohamosan fejlődik és egyre ritkábban hallani olyan megjegyzéseket — amelyek kezdetben elég gyakoriak voltak — hogy: „Nekem megvan a magam társasága, ezek nem érdekelnek". Megismerik és megkedvelik egymást, s ezt a folyamatot igyekszem meggyorsítani.

Végül megállítottam néhány elsőst a folyosón: mi a véleményed az instruktorodról? A következő válaszokat kaptam:

— Nagyon lelkes, igazán minden tőle telhetőt megtesz, legfeljebb mi vagyunk néha kicsit passzívak.

— Elégedettek vagyunk, segít, ha szükséges, jegyzeteket venni, KISZ-tagságit elintézni, bulit szervezni.

A lelkesedéssel tehát nincs baj, ha bízhatunk a válaszok őszinteségében. — És miért ne! Az eső felvonás végi függöny az alapszervi választások lezajlása után gördül le — visszatérve a bevezető hasonlathoz. Az, hogy az idei elsősök kezdeti benyomásai, amelyek nemegyszer döntően kihatnak az itt töltött évekre, milyen előjelűek lesznek, nagy mértékben rajtunk, többieken is múlik. S hogy ezek a tapasztalatok kellemesek legyenek, mindenkinek érdeke, hiszen még sokáig együtt koptatjuk az aula köveit.

SZÜCS GYÖRGYI

A jelöltek jellemzését előre megkapták

Az elsős alapszervekben is beindult a KISZ-munka. Október 1—10. között került sor az alapszervi vezetőségi tagok megválasztására. Az I. évfolyam is magáénak érzi a közeledő VIII KISZ-kongresszus problémáit, feladatait. Megvitatták és értékelték a KISZ KB Kongresszusi Levelét. Ezek a viták örvendetes aktivitással és sok konkrét javaslattal zárultak. Október 20-án választották meg az első évfolyam KISZ-vezetőségét.

Domány András évfolyamfelelős elmondta, hogy a tavalyi hiányosságok, tapasztalatok alapján a jelölő bizottság mintegy átformálta munkáját. Az egyes alapszervek és az instruktorok javaslatait, a patronáló tanárok és a volt katonák véleményét figyelembe véve került sor a jelölésre. A jelöltek jellemzését a küldöttek megkapták, így azt az egyes alapszerveknek módjukban állt megvitatni, ami szintén elősegítette a küldöttértekezlet sikeres munkáját. Sokan a meghívott vendégek. küldöttek hangsúlyozták ezen küldöttértekezlet jelentőségét — azt, hogy 550 hallgató KISZ-vezetőségét kell megválasztani. A küldöttek feladata az, hogy alapszerveik véleményét továbbítsák a küldöttértekezlet felé, az ő komolyságukon, megfontoltságukon múlik a választás eredményessége.

A választás sikerült. Különösen az évfolyam KISZ-titkárának megválasztásánál volt élénk a küldöttértekezlet olyan értelemben, hogy valóban és többszörösen is megfontolták azt — a felmerült javaslatok és jelölések alapján —, hogy tulajdonképpen ki is legyen az évfolyam KISZ-titkára?

A küldöttértekezlet — a szó szoros értelmében vett demokratizmus jegyében — önállóan, a negatívumok és pozitívumok mérlegelésével Vince Gábort választotta meg az évfolyam titkárának. A vezetőség tagjai: Horn György, Kiss Erzsébet, Rácz Ágnes, Száz János, Szombathelyi Ferenc és Vass László, valamint a Makarenkó és a Veres Pálné utcai kollégium DB-titkára: Hallgató Ferenc és Janurik János. Az évfolyam 18 párttagja egy külön hallgatói pártcsoportot alkot, amelynek vezetője, Csáki Ilona szintén részt vesz az évfolyamvezetőség munkájában.

Bízunk abban, hogy a tavalyi első évfolyam problémáitól mentesen, sikeresen fog dolgozni ez a KISZ-vezetőség. Azonban ez nemcsak rajtuk múlik! Mindenesetre, megválasztásukhoz gratulálunk és jó munkát kívánunk!

Kocsi Margit

1971 — Felvételi vizsgák — 1971

Idestova már két hónapja élnek köztünk az idei „gólyák". Idegen arcok a folyosókon, az aulában... Vagy talán már kicsit ismerősek? Éppen azért, hogy közelebb kerüljünk hozzájuk, ismerkedjünk meg a felvételi vizsgák inkább statisztikai, mintsem pszichológiai légkörével:

A felvételi vizsgák eredményeinek összefoglaló táblázata 1971/72. tanév

Megnevezés	A szülők foglalkozási Kat. Fizikai	Értelmiségi dolgozók	Felvételizők neme Fiú	Lány	összesen
Felvételire jelentkezettek száma	566	959	591	934	1525
Felvételi vizsgát tett	518	885	533	870	1403
Felvételin megfelelt	287	434	286	435	721
Felvettek összesen:	287	373	269	391	660
Helyhiány miatt elutasítottak	—	61	17	44	61
Felvételin nem felelt meg	227	443	243	427	670

A fenti táblázatból látható, hogy ebben az évben egyetemünkre két és félszeres volt a túljelentkezés. A felvételt nyert 660 fő 44%-a fizikai dolgozók gyermeke, 56%-a pedig nem fizikai dolgozók családjából származik. A felvételt nyertek elért átlagpontszáma **15,26,** ami némi csökkenést jelent a tavalyi **15,40** ponttal szemben.

Nyilvánvalóan most a következő kérdések vetődnek fel az olvasóban:

— Vajon ennek a 0,14 pontnyi különbségnek mi az oka? Beszélhetünk-e színvonalcsökkenésről vagy sem? Vagy pedig a felvételi vizsgák követelményei emelkedtek és ezért csökkent a számszerű eredmény? Vagy fordítva: A leendő hallgatók felkészültsége hiányos?

Ezekre a kérdésekre és több más problémára kerestem választ **dr. Gondi József** elvtársnál, az első évfolyam dékánjánál:

— Ha csak a számszerű adatokat nézzük, akkor joggal mondhatják most sokan azt, hogy színvonalesésről van szó. *En azonban úgy érzem, hogy az idei 15,26-os átlagpontszám legalább annyit, ha nem többet ér, mint a tavalyi 15,4.* Tény, hogy a mérce minden vonalon emelkedett, úgy az írásbeli, mint a szóbeli vizsgáknál. Főleg olyan kérdéseket kaptak a jelöltek, amelyek elsősorban a gondolkodást, az összefüggések felismerését követelték meg. Mivel a középiskolában ezt így nem szokták meg, bizony sokaknak nehezen ment. Egy-két feladatot talán túl komplikált formában fogalmaztunk meg. A másik, amit még igen fontos tényezőnek tartok, az, hogy a középiskolákban is már sokkal reálisabban osztályoznak. Igy jóval kevesebb a tíz ponttal érkező diák, az elmúlt évekhez viszonyítva.

— Milyen elgondolás alapján került sor a relatív ponthatár csökkentésére? Az elmúlt évben 12 pont volt, az idén már csak 11,5.

— Talán először elmondanam, hogy a relatív ponthatár megállapítása a megfelelteknek számától, elért pontszámaiktól, és a felvételi keretszámtól függ. Mivel lehetőség van arra, hogy a relatív ponthatár fölött levők közül válogassunk, érdekünk, hogy ott húzzuk meg ezt a határt, amelyen felül még egyetemi tanulmányuk megkezdésére alkalmas pályázók vannak. Van, aki a középiskolából kevés pontot hozott, de a felvételi tárgyakból erős (esetleg már érettségi után tanulta meg komolyan) és ugyanakkor jó közgazdasági érzéke van. Igy viszonylag alacsony pontszámot tud összeszedni. Meg kell jegyeznem, hogy 11,5 pontos jelölt csupán 5—6 volt. *És azt is tudni kell, hogy mivel 0,5-tel végződő pont csak szerzett pont lehet, hozott sohasem, 11,5 pontos csak 5,5 szerzett ponttal lehet valaki, míg 12 pontos 3 szerzett ponttal is.* 15 pontig szinte mindenkit felvettünk, a 15 és a 11,5 pont közötti mezőnyben előnyben részesítettük a fizikai dolgozók, a kitüntetett szülők gyermekeit, és a katonának menő fiúkat. Magas keretszámunk miatt *így is csak 61* megfelelteket utasítottunk el helyhiány miatt, akik közül a Művelődésügyi Minisztérium fellebbezéssel *még felvett 36 főt.*

— Most, két hónap eltelte után, milyennek látja az idei első évfolyamot?

— Éppen azért, mert még csak két hónap telt el a tanévből, a számunkra is érdemi egyetemi tanulmányi munkából, nagyon nehéz róluk véleményt mondani. Az elmúlt évek elsőseihez viszonyítva eggyel több nehézséggel kellett és kell megbirkózniuk: *az újonnan bevezetett számítástechnikával. A koncentrált oktatás tapasztalatai alapján azonban újból csak hangsúlyozni tudom, hogy szó sincs színvonalesésről. Az elért évfolyamátlag 3,2 volt, ami véleményem szerint, elég szép eredmény.*

Gondi elvtárs még elmondta, hogy idén **148** olyan felvételiző volt, aki előzőleg részt vett a Studium Generálé kurzusain, **102** fő felelt meg a felvételi vizsgák követelményeinek, s közülük **98-at** vettünk fel. Az az arány jóval magasabb, mint általában a felvételi vizsgát tettek és megfeleltek illetve felvettek aránya, ami egyben bizonyítja egyetemünk KISZ-szervezete által kezdeményezett és irányított akció hasznosságát.

Megjegyzésként a magam részéről az elmondottakhoz a következőket tudom hozzátenni: Elismerem a relatív felvételi ponthatár csökkentése által kínálkozó lehetőségek hasznosságát, azonban félő, hogyha minden évben, vagy tegyük fel, minden két évben csökkentjük a relatív felvételi ponthatárt — „csupán" 0,5 ponttal, akkor előbb-utóbb kellemetlen helyzet fog kialakulni egyetemünk színvonalát tekintve.

Amivel egyetértek, véleményem szerint is, *lehetséges és feltétlenül szükséges a felvételi követelmények fokozatos növelése,* különös tekintettel arra, hogy egyre több azoknak a középiskolásoknak a száma, akik tovább szeretnének tanulni.

De legyünk optimisták! Visszatérve Gondi Józsefel folytatott beszélgetésünkre, őszinte lelkesedéssel nyilatkozott az idei „gólyákról":

— Bízom ebben az évfolyamban is, mint mindegyikben eddig. Lehet, hogy alacsonyabb lesz az évfolyamátlag, mint tavaly volt, de úgy érzem, hogy ennek legalább olyan értéke lesz, ha számszerűen nem is, mint amilyenek az elmúlt évek eredményei voltak, mivel a mögötte rejlő munka minőségében, színvonalában, megfelel egyetemünk célkitűzéseinek...

KOCSI MARGIT

Az újszülött életképes

A kilencedik hónap minden szülőnek a Nagy Izgalmak Hónapja. Vajon egészséges, sírós-nevető gyerek születik-e? Tele izgalommal, elszívott, szinte elrágott cigarettacsikkek, rohangálás, öröm és sok-sok izgalom. De megszületett és a hangja után életképesnek találtatott.

Illik mostmár leírni az újszülött nevét is: TANÁR KLUB. A bölcső körül ott topognak az izgatott „szülők", a szakvezetőség tagjai és a névadók, az A—B—C—D szak hallgatói.

Nem a „csináljunk még egy klubot" mozgalom keretében hívta életre ezt a kéthetenként ismétlődő vitaelőadásokat a szak! Nagyon komoly és egyetemi életünkben kicsit hézagpótló szerepet szánt neki a szakvezetés. Az egyetem egyik legnépesebb szakáról lévén szó, úgy érezzük, hogy feltétlenül szükséges valami olyat kezdeni és folyamatosan adni, ami elősegíti a majdani tanítást.

Tanítás, hát igen. Lehet, hogy kicsit szokatlan, de a klub látogatói közül sokan akarnak középiskolában tanítani, pedagógusok lenni. A klub programja is azt célozza, hogy a szakképzés pedagógiai, gyakorlati oldalát elősegítse. Persze alapvető cél, hogy a szaknak klubja, pihenő — szórakoztató — munkaklubja legyen. Természetesen nem egyesegyedül a tanár szaknak akartunk és akarjuk megrendezni és működtetni a klubot. Szeretnénk egyúttal segíteni az elsősök szakválasztásában is. Ezt ne vegyétek formálisnak. Meggyőződésünk, hogy a felvételizés pillanatában sokkal többen akarnak tanár szakra menni, mint később a jelentkezés véglegesítésekor. Szeretnénk, ha ők és minden érdeklődő lejárna a KINIZSI kollégiumban tartott klubokra és ott részt venne a programokon.

Mi történt a mai napig? Első alkalommal sajnos kicsit későn készültek el a plakátok. Így abban állapodtunk meg, hogy a Kinizsi Klub egyik mellékhajójában maradunk és hallgatjuk meg Horn Miklósnak, a Vas utcai gyakorlóiskola igazgatójának az előadását. A 120—130 hallgató később székekkel felszerelve átvonult a nagy helyiségbe és ott vettünk részt egy igen színvonalas előadáson, amely a magyarországi pedagógushelyzetről, a képzés problematikájáról szólt. Most ne gondoljatok egy szokványos felolvasásra. Ez az előadás, amit elég klassz vita követett, nagyon jól rámutatott két dologra is.

Egyfelől, hogy mennyire szükséges a néhol fellelhető feudális maradványokkal szemben a pedagógus megfelelő hozzáállása, ez mennyire segítene feloldani az olykor még megtalálható szűk keresztmetszeteket. A másik nagyon sajátos, gondolkodtató kérdés felvetés volt. Elmondta az előadó, hogy ma már nem hivatalnok típusú tanárokra van szükség, hanem pedagógusokra, ami feladat nem is olyan egyszerű és ezért mindenki gondolja meg, hogy vállalja-e a soha meg nem öregedés „veszélyét".

Második alkalommal már tudtuk, hogy egy elég jelentős törzsgárdára számíthatunk. Ezen az estén a fiatal pedagógusokat kérdeztük meg a pedagógiai eseteikről, nehézségeikről, problémáikról. Egy beszélgetést (különösen ha az 70 ember között folyik két és fél órán keresztül) nagyon nehéz egy újságcikkben leírni. Mi azt éreztük, hogy jól sikerült, vagyis sok újat és érdekeset hallottunk. Persze hangulatot nem lehet maradéktalanul papírra vetíteni.

De aki valóban kíváncsi erre, az jöjjön el november 2-án az — Egy iskola a pszichológus szemével — című vitaestre. Ezúttal is a Kinizsiben lesz és természetesen 18.30-kor.

Viszontlátásra!

Tanár Szak Szakvezetősége

Pénz.., pénz és csak pénz!?

Megtartotta közgyűlését a Közgazdasági Egyetem sportköre. *Szanyi Jenő* megnyitója után *Molnár Sándor,* a testnevelési tanszék vezetője tartotta meg ünnepi beszámolóját. Részletesen foglalkozott az egyes szakosztályok eredményeivel s a sportköri gondokkal. Végül ajándékot adott át „Gyula bácsinak": egyetemünk idén 60 esztendős szertárosának. A sportköri küldöttek megválasztották az új vezetőséget.

A sportkör új elnöksége: *Kreskay Ferenc elnök, Molnár Sándor, Barna Gyula, Józsa Ödön, Bognár Imre, Nádai Pál, Nagy Gabriella, Udvarhelyi Csaba.*

A számvizsgáló bizottság: *Baricz Dezső, Gats Pál, Kamarás István.*

Küldöttek: *Kreskay Ferenc, Molnár Sándor, Makay György, Nagy Gabriella.*

Aki ott volt a vitán, mely **Molnár Sándor** tanszékvezető beszámolóját követte, valószínűleg észrevette, milyen vegyes képet mutatott. Egyfelől jogos büszkeség uralkodott, másfelől szinte totális tehetetlenség érződött. Jogos büszkeség a „minőségi szakosztályok" eredményeire, a röplabdás lányok NB I-es sikereire, a cselgáncs-, kosárlabda-, férfi röplabdaszakosztályok fejlődésére.

Másfelől azonban, mikor a tömegsportra terelődött a szó, sajnálattal kellett megállapítani, hogy olyan akadályok kerültek a tömegsport elé, amelyeket a sportkör, illetve a testnevelési tanszék önerőből képtelen legyőzni.

Melyek is ezek? Elsősorban a pályahiány és a nem kielégítő felszerelés. A hozzászólók hangsúlyozták a hallgatók és a KISZ passzivitását is. **Veres Pál** a tanszék felelősségét firtatta. A tényleges — és szomorú — helyzetre Molnár Sándor mutatott rá válaszbeszédében: „Jelenleg nincs illetékes fórum a tömegsportra!" — mondotta.

És itt érkeztünk el a dolog nehezebbik részéhez. Méltánytalanság volna a tömegsportélet hanyagsága miatt a testnevelési tanszéken, vagy — ami lényegében ugyanaz — a sportkörön elverni a port. Hogy értenek a dolgukhoz, szeretettel csinálják feladatukat, azt bizonyítják az egyes minőségi szakosztályok sikerei.

Viszont anyagi bázist teremteni, s erre építve pályát bérelni, felszerelésről gondoskodni, a hallgatókat sportolásra szervezni az egyetem vagy más szerv segítsége nélkül nem tudnak.

A sportkör évente több mint 300 ezer forintot költ a minőségi sportokra, tömegsportra viszont sehonnan nem kap pénzt.

Valamit tenni kellene. Talán az egyetemnek, talán az MTST-nek, talán más szervnek kellene áldozni — de valakinek el kell kezdeni. Az ifjúsági törvényben, és a hozzáfűzött parlamenti beszédekben világosan megfogalmazódott: **a testedzés az egész ifjúság és az egész társadalom ügye.** Addig itt az egyetemen kielégítő tömeges sportélet nem lesz,

míg a tanszék (vagy sportkör) nem kap elkülönített anyagi alapot ennek finanszírozására.

Vannak most is kísérletek. Néhány diák önszántából leballag a tornaterembe, kilesi az időnként adódó lyukas félórát, és tornázik, súlyt emel. Az igény — bátran állíthatjuk — megvan a tömegsportra. Ki hajlandó tenni valamit, hogy ne maradjon kielégítetlen?

— spé —

— Mindenkinek van valakije, csak én vagyok nős! (Sajdik F. karikatúrája)

Nem alma — a szüret!

Október 14—15—16. között zajlott le az ipari kar immár hagyományos őszi társadalmi munkaakciója, a Városföldi Állami Gazdaságban. Ezúttal is a szokásos hármas célkitűzéssel indultunk el

— Pénzt keresni a KISZ-szervezet kasszájába

— Enyhíteni az állami gazdaság munkaerőgondjait

— Továbbfejleszteni az iparkarosok közösségi szellemét a közösen végzett munka segítségével.

Nem titok, hogy ez utóbbit tartottuk a legfontosabbnak. Sajnos, nem sikerült megoldani, hogy valamennyien egy munkahelyen dolgozzunk. Egy csoport Izsákra, egy Kiskunfélegyházára, egy pedig a bugaci pusztára került. Az izsákiak szőlőt, a bugaciak almát szüreteltek, a félegyházi csoport pedig az almaválogatás és -raktározás kérdéseivel került közelebbi ismeretségbe.

A bugaci pusztán végtelen, Szabolcsban sem látott almafa sorok fogadtak bennünket, roskadásig olyan gyönyörű almákkal, amilyeneket — érdekes — üzleteinkben bizony nemigen látni. Az időjárás azonban nem fogadta kegyeibe lelkes csapatunkat.

Másfél napig zuhogott az eső, csontig hatolt a szél, szedés közben is jeges víz csorgott a kabátujjunkba. A munkaidő jó részét kénytelenek voltunk a szardíniásdobozra emlékeztető melegedőhelyen vagy tábortűz mellett tölteni. Néhányan meg is betegedtek és hazautaztak, szombat délre azonban szerencsére véget értek a megpróbáltatások. A szedésben az Ipar III/2 csoport járt az élen, de nem sokkal maradt le a IV/1 csoportra épülő „Stáb" sem. Péntek este jól sikerült vetélkedőműsort rendeztünk, melynek fődíját — 1 üveg pálinkát — megérdemelten nyerte a Stáb-brigád. A heves ünneplésben azonban valaki felrúgta a díjat, s az elfolyt, mielőtt élvezhettük volna fáradozásunk jutalmát.

Az elszállásolásról kell még néhány szót ejteni. Tanyánkat egy hatalmas tyúkólban rendezték be, a fűtést kemence szolgáltatta. A meleggel nem is volt baj, a lassan, de biztosan szivárgó füst és széngáz azonban újabb megbetegedéseket mért ránk.

Az utolsó estén az ÁG fiataljai láttak vendégül minket, jól sikerült, hangulatos buli keretében — az említett pálinka nélkül. Vasárnap délelőtt már valamennyien szakértői lettünk az almaszedésnek. Kocsánnyal együtt, kézzel rakva stb. legalábbis elméletben mindenki tudta a leckét.

És végül bebizonyosodott, hogy az öreg kemence tetejének teherbírása sem végtelen, valószínűleg csak tyúkok és nem Tarcsi Gyula súlyára méretezték. Csomagolás közben ugyanis titkárunk az emeletes ágyról a kemencére talált lépni, aztán egy pillanatra eltűnt benne...

Megállapíthatjuk, hogy a rendkívül hideg, esős időjárás ellenére sem vallottunk szégyent a munkában, az együttes munka pedig ezúttal is megtette hatását a közösség összekovácsolásában. Csak ez a náthám ne lenne...

Tarján Dániel
Ipar IV/1.

Ezt a képet a ker. kariak szüretelése közben készítette Bajusz Károly

TE MÁR TUDSZ?

Megtanulok cédulázni

NEM NEHÉZ ÉSZRE VENNI, hogy sokszor az egyik helyen feladott kötelező irodalom egy másik témakörnél, vagy egy más tárgy szemináriumán is felhasználható. Sőt! Ha jó példákat akarunk, vagy alátámasztást egy-egy gondolathoz, igazán eredményes, ha eszünkbe jut, hogy ehhez már olvastunk valahol.

De hol? Mert aki vastag spirálfüzetbe jegyzetel, annak van reménye rá, hogy megtalálja a fél éve, éve kijegyzetelt anyagot — ha éppen megvan még a füzete, s rászánja az időt a végiglapozásra. De egy-egy frappáns idézet sokszor olyan, mint tű a kazalban — nehéz rábukkanni. S ha végül megvan, s netalán egy dolgozathoz kellene idézni — se lapszám mellette, se hivatkozás. Kezdhetjük előről átrágni az egészet. Más esetben egészen különös tréfát űzhet velünk egy-egy részlet. Megtetszett s kiírtuk, nyilván valamihez fel akartuk használni. Aztán amikor a téma kidolgozására kerül sor, csak a kérdőjel marad, hogy mihez, miért és hogyan — mert semmi kísérő megjegyzést nem tettünk hozzá!

Korunk mottója — az időhiány mellett — az, hogy elveszünk az információ és anyag áradatában. S milyen borzasztó, ha ráadásul ezt a zűrzavart még magunk is fokozzuk.

Egyre többen írnak egyetemünkön TDK-dolgozatot. Egyre több szemináriumi, szakszemináriumi referátumot kell készíteni. Maga a reform alapgondolata is a kutató jellegű aktív munkát célozza. Nem is beszélve arról, hogy a szakdolgozatíráshoz is sok ép ötletet konzerválhattunk már az alsóbb években — ha értjük a módját.

A JEGYZETELÉSNEK IS VAN MÓDSZERE. S ennek technikai oldala — a cédulázás.

Vannak professzorok, kutatók, akiknek több tízezerre tehető a cédulaállománya. Nem árt megnézni, mi is ez — hogy aztán ki-ki saját képére formálva, utána nézve, alakítva élni tudjon e módszerrel.

Olvasás közben az ember csak a lapszámozás szerint tud haladni, s képtelen felismerni a nagyobb tematikai egységeket. Így előfordul, hogy 20 oldallal odébb témánkhoz sokkal jobb hivatkozást találtunk, mint amit itt kiírtunk. S ráadásul a füzetben nem is tudunk témakörönként jegyzetelni.

Ki-ki készít magának, lehetőleg keményebb papírból jó csomó levelezőlap nagyságú cédulát. A lényeg az, hogy a kezelhetőség végett egyformák legyenek. Sokan különböző színű cédulákat használnak, más-más színt az egyes témakörökhöz.

A cédulára kiírjuk a fontosnak tartott idézetet. A tetejére hivatkozást írunk, hogy milyen gondolatkörhöz akarjuk valaha majd felhasználni, vagy mihez tartozik. Pl. Tervezés — regionális. Vagy: Érték-többlet, stb. Az idézett rész után az írót, címet és lapszámot tüntetjük fel. S ha netalán valamilyen saját ötletünk támad az olvasottakkal kapcsolatban, azt is a cédulára írjuk,

mondjuk zárójellel, vonallal megjelölve, elkülönítve. Ezeket a cédulákat aztán. dobozba rakva rendező papírocskákkal választjuk el, amelyre egy-egy nagyobb fogalomkör jelzése kerül.

AZ ÍGY RENDEZETT ANYAG IGEN GYORSAN és könnyen kezelhető. Mondják, hogy a cédulák rendezgetése közben alakul a koncepció. Hiszen itt egymás mellett vannak a legkülönbözőbb könyvekből kivett, azonos témához tartozó részletek.

S ezeket forgatva szinte kész vázlatot látunk magunk előtt. Ez azt jelenti, hogy — egyelőre tág körben mozogva — filozófiai, gazdasági hivatkozásokot egymás mellé rakhatunk, ha nem is az együttes felhasználás, de az elvi tisztánlátás miatt. Később, ha vállalunk egy speciális témára, a cédulák szaporodnak, s egymástól az egyes ágakra vonatkozók messzebb kerülnek.

Persze az így kialakult cédulahalmaz veszélyesebb, mint egy spirálfüzet. Gondatlan kezeléssel hamarabb szétömölhet, elveszhet. Másrészt azzal, hogy minden cédulára hivatkozást írunk, többletmunkát jelent. De — a vázlatok alapján csak látszólag.

S az így kialakult módszerhez ha még az is járul, hogy tudjuk használni a könyvtári katalógust, tartalomjegyzékek böngészése helyett felhasználjuk a bő bibliográfiákat, külföldi cikkek jegyzékét — eleve hosszabb távú munkára rendezkedtünk be.

Tehát: „megtanulok" cédulázni.

— És köszönöm dr. Ruttkay Kálmán adjunktus úrnak (Eötvös L. Tud. egy.), hogy magyarázattal szolgált e vázlatos cikk megírásához.

(Koncz Gábor)

Az NKB hírei

Egyetemünk KISZ-végrehajtóbizottsága döntése értelmében a nemzetközi kapcsolatok bizottsága szervezésében október folyamán két delegációnk utazott, illetve utazik külföldre.

A **Helsinki Közgazdasági Egyetem** meghívására **Harsányi László és Hermann József** az intézmény diákheti eseményein vesz részt. Látogatásuk remélhetőleg tovább javítja egyetemeink között a már évek óta meglevő jó kapcsolatokat. Ott-tartózkodásuk alatt megvizsgálják a jövő évi gyakorlatcsere lehetőségét is.

Forgách Csaba, Petrás Antónia és Iglai Mariann 13-án utazott a **várnai Közgazdasági Főiskola** TDK-konferenciájárá. Ötnapos ottlétük bizonyára hozzájárult ennek az új kapcsolatnak a sikeres megalapozásához.

Az előadásokról

Egyetem vagy szaktanfolyam

Vita

— MEGJEGYZÉSEK SÓS PÉTER HOZZÁSZÓLÁSÁHOZ

A KÖZGAZDÁSZ október 14-i számában *Sós Péter* hozzászólt *Árvai László* korábbi cikkéhez, amely azzal foglalkozott, hogy miért néptelenek az előadótermek. Hozzászólásának van egy olyan vonatkozása, amely — megítélésem szerint — az egyetemi tanulmányok céljának a félreértéséről tanúskodik. Minthogy meggyőződésem, hogy ezekkel a nézetekkel Sós Péter nem áll egyedül, szükségesnek érzem, hogy röviden kifejtsem ellenvéleményemet.

Erre, véleményem szerint azért is szükség van, mert félő, hogy az Árva László által talán kissé egyoldalúan felvetett, de mégis reális problémák megvitatása helyett álproblémák kerülnének a vita középpontjába.

Remélem egyébként, hogy az alábbiakban elég élesen megfogalmazott véleményemet senki nem fogja „diszkrimináló szankciónak" tekinteni, hanem csupán „a véleményszabadság szép elve" szerinti ellenvéleménynek.

Előljáróban röviden össze kell foglalnom Sós Péter gondolatmenetét. Megállapítja, hogy „a diplomához kötött munkakörök nagy többségénél a szükséges tudásanyag nem egyezik az egyetemen tanítottakkal. Szakrészében lényegesen több annál, általános részben lényegesen kevesebb". Ennek folytán a kezdő szakembernek a munkahelyén, a gyakorlatban kell elsajátítania a szakmáját, s az ehhez szükséges idő szerinte az egyetemi tanulmányi idő 100—200%-ára rúg. Az egyetemi tanszékek pedig, felismerve, hogy képtelenek teljes értékű szakemberképzést biztosítani, csupán általános szakintelligencia kialakítására törekszenek". Ez pedig nem ér semmit, ugyanis „az általános — tehát improduktív — szakintelligencia egyszersmind impotens is: képtelen megoldani bármilyen új, sémától eltérő problémát".

A fenti módon sommásan értékelt jelenlegi gyakorlattal szemben Sós Péter azt javasolja, hogy ha az egyetem, mint oktatási forma el akarja kerülni a pusztulást, akkor . . ." szembe kell néznie az adott kor adott követelményeivel. A mai kor követelményei pedig a következők: specializálódás és gyakorlatiasság".

Más szavakkal kifejezve, Sós Péter szerint akkor felelne meg az egyetem a feladatának, ha a friss diplomás szakember bármely munkahelyen azonnal alkalmazható gyakorlati ismeretekhez jutna az egyetemen, ami minimálisra csökkenténé a betanulási időt, és nem terhelné a fejét a gyakorlatban közvetlenül nem alkalmazható elméleti ismeretekkel. Megítélésem szerint itt bizonyos mértékig egy olyan problémával állunk szemben, amelyet a Ludas Matyi közismert mottója úgy fogalmaz meg, hogy „az újszülöttnek minden vicc új". Abban az időben, amikor a mai egyetemi hallgatók az óvodában szerezték elméleti alapképzettségüket, már volt a felsőoktatásban egy ilyen általános tendencia, amilyet most Sós Péter képvisel. Miután a gyakorlati szakemberek tevékenysége kétségkívül egyre inkább differenciálódik, a felsőoktatásban is nagyfokú szakosításra törekedtünk, és olyanfajta gyakorlatiasságra, hogy a végzett szakember lehetőleg gyorsan, önállóan el tudja látni munkahelyi szakmai feladatait. Ez szükségképpen együttjár az elméleti alapképzés nagyfokú csökkentésével, és valóban lehetetlenné tette annak a valaminek a kialakítását, amit Sós Péter általános szakintelligenciának nevez, és megvetően impotensnek nyilvánít.

Nos, a képzésnek ez a módja világszerte, és így nálunk is csődöt mondott. Csődöt mondott pedig azért, mert éppen napjaink rohamos tudományos-technikai fejlődése, a nagy fokú — és változó követelményű — specializáció azt eredményezte, hogy az egyetemen tanult konkrét ismeretek és gyakorlati készségek éveken belül elavultak és használhatatlanokká lettek, új speciális ismeretek és gyakorlati készségek elsajátításához pedig éppen az elméleti alapképzettség hiányzott.

Éppen ezért az elmúlt 10 évben egyre inkább az az álláspont tört utat magának, hogy az egyetemnek tudományos igényű elméleti alapképzettséget kell nyújtania, és a szakképzésben ezeknek az elméleti alapoknak az alkalmazását kell megtanítania egyes konkrét gyakorlati kérdésekre. És itt

az alkalmazás módszerének elsajátításán van a hangsúly és nem a konkrét szakismereten,

hiszen annyiféle konkrét szakismeretet úgysem taníthat az egyetem, ahányfélére a különböző helyekre kerülő majdani diplomásoknak szükségük lenne.

Természetesen a megalapozott és alkalmazható elméleti alapképzés nem lehet puszta „leckefelmondás, hanem valóban **szakműveltséget** és **szakintelligenciát**, vagyis problémák felismerésére és megoldásuk megkeresésének módszereire való nevelést kell hogy jelentsen. Amennyiben az alapképzés nem ilyen (és hogy ilyen legyen, ahhoz még valóban nagyon sokat kell az egyetemnek tennie), annyiban Sós Péternek az elégedetlensége jogos. A megoldást azonban nyilvánvalóan rossz irányban keresi.

Nem az a feladatunk, hogy képzésünket bizonyos gyakorlati munkakörök jelenlegi betöltésére alkalmas munkaerőket képző szaktanfolyammá alakítsuk, hanem éppen az ellenkezője, hogy valóban egyetemi jellegű képzést nyújtsunk.

tehát széles látókörű, ismereteiket alkalmazni és a gyakorlat vagy a tudomány fejlődése által megkövetelt bármilyen — ma még nem is előrelátható — irányban bővíteni is képes, alkotó szellemű értelmiségieket neveljünk.

RÁDI PÉTER

Dr. Megyeri Endre:

A SZOCIALISTA NEMZETKÖZI KOOPERÁCIÓ

A szocialista integráció folyamatát több aspektusból vizsgálhatjuk. Ha figyelmünket nem az intézményi keretekre és formákra irányítjuk, hanem maguknak a termelőerőknek a fejlődésére, akkor azt kell mondanunk, hogy a folyamatokban különleges helyet foglal el a nemzetközi kooperáció, mert ebben terializálódik és mélyül el leginkább a munka internacionalizálódása, s egyre nagyobb mértékben ebből táplálkoznak az integráció hatékonyságot növelő forrásai.

A kooperáció — a nemzetközi kooperáció is — lényegesen különbözik a szokványos kereskedelmi kapcsolatoktól, de nem azonos a gyártmánymegosztásban kifejeződő „gyártmányszakosítással" sem. Változatos formáink közös vonása valamely egyeztetett cél jegyében magának a tágan értelmezett kapacitásoknak (kutató-, fejlesztő-, termelési és értékesítési apparátusnak és organizmusoknak) összehangolt, tervszerű működtetése és fejlesztése.

A nemzetközi kooperáció fejlődésének szükségességét főként a következő objektív tendenciák erősítik.

A termelés sok ágazatában, s különösen a legprogresszívebb ágazatokban, hallatlanul megnőtt és tovább növekszik a tudományos kutatás, és a műszaki fejlesztés szerepe, s a termelés mennyiségétől többé-kevésbé független kutatási-fejlesztési költségek súlya. Ezek a „volumentől független költségek" csak a termelés bizonyos nagyságrendje felett térülhetnek meg, ehhez pedig további jelentős tőkebefektetés, és nem utolsósorban nagy befogadópiac szükséges. Ezeket a költségeket ma már sokszor a fejlett országok közül is csak a legnagyobbak tudják vállalni, s még számukra is gondot okoz egyidejűleg több nagy program végrehajtása. Kis országok számára pedig számos területen nincs más út, mint az erőfeszítések nemzetközi méretekben való egyesítése.

De a termelés volumenétől függő költségek, rendszerint éppen ezekben az ágazatokban, hasonló nyomást gyakorolnak a nemzetközi kooperáció fejlődésére. Ugyanis a termelés technikai-szervezési megoldása, valamint a fajlagos beruházási és üzemeltetési költség nagymértékben a termelés mennyiségétől függ, miközben nemzetközi méretekben éleződik a verseny és növekszik az idő szerepe. Mindez ugyancsak az eszközök nagyfokú koncentrációját igényli, s fokozza a fejlesztéssel járó kockázatot, de a nemfejlesztés kockázatát is.

A nemzetközi kooperáció a gyorsabb műszaki haladás, a költség- és kockázat csökkentése, s nem utolsósorban a piacstabilizálás és a piacbővítés egyik legfontosabb tényezője.

A nemzetközi kooperáció hatékonyságára sok példát lehetne felhozni. Az egyik legjelentősebbre Nyers elvtárs utalt kongresszusi felszólalásában: A szovjet—magyar olefin együttműködési egyezmény a beruházási költségekben 5 milliárd, az üzemeltetési költségekben 1 milliárd forint megtakarítást tesz számunkra lehetővé, s a szovjet fél hasonló előnyökkel kalkulálhat. Ha csupán a beruházási költségmegtakarítást vesszük alapul, már ez is 2000 forintot jelent — ez lényegében egy fő egyhavi átlagbére — minden magyar családra.

A szocialista nemzetközi kooperáció erőteljesebb kibontakozásának szükségessége különösen érthetővé válik a világkereskedelem és a hazai külkereskedelmi forgalom néhány adatának fényénél.

Az elmúlt öt évben a külkereskedelmi forgalom a világkereskedelem egészét tekintve mintegy 65 %-kal növekedett, a fejlett tőkés országok forgalma pedig ennél is nagyobb ütemben, s még gyorsabban az egymás közötti forgalom ugyanezen idő alatt csak 52 %-kal emelkedett, hazánkban 60 %-kal; az egymás közötti forgalom növekedése ennél lassúbb volt.

E jelenségek mögött részben a gépipari export problémái, a háttérben pedig a szocialista nemzetközi kooperáció nem kielégítő fejlődése húzódnak meg. Miközben a világkereskedelemben a gépforgalom az egyik legdinamikusabb ágazat, nálunk a gépek, szállítóeszközök és beruházási javak részaránya az exportban 1960. óta 25,6 %-ról volt, bár 1970-ben a szocialista relációba irányuló export újra az átlagosnál gyorsabban növekedett. Gépiparunk lehetőségeit pedig a szocialista országokkal folytatott kereskedelem keretei alapjában behatárolják, hiszen gépexportunk 90—93 %-a ezekbe az országokba irányul.

A magyar népgazdaság, s különösen a gépipar exportképességének fokozása jelentős méretekben a nemzetközi kooperáció fejlődésétől függ.

A legutóbbi évek és a IV. ötéves tervet megalapozó nemzetközi egyeztetések tapasztalatai — például a számítástechnikai együttműködés, a közúti járműprogram, a személyautógyártási kooperáció, az olefinkémiai együttműködés — azt bizonyítják, hogy a nemzetközi kooperáció fejlesztésére a szocialista világpiac mai intézményi keretei között is jelentős tartalékok vannak. Gépipari exportunk átlagosnál nagyobb ütemű előirányzatai a IV. ötéves tervben főként ezekre a tartalékokra támaszkodnak. Mindazonáltal éppen a **nemzetközi kooperáció hatékony kiszélesítése és elmélyítése szempontjából különös jelentősége van azoknak a terveknek és feladatoknak, amelyek a komplex program keretében az integráció gazdasági mechanizmusának és intézményi rendszerének fejlesztését célozzák.**

A kooperáció nemcsak a legfejlettebb, a legmagasabb rendű, hanem a legbonyolultabb formája is a nemzetközi együttműködésnek, mert minden más formánál szorosabbra fűzi a partnerek kapcsolatait és fokozza kölcsönös egymásrautaltságukat. Ezért csak az érdekek messzemenő és hosszabb távú egyeztetése, a kölcsönös előnyök és a realizálható kötelezettségek talaján jöhet létre és válhat tartóssá. Ily módon érthető, hogy a nemzetközi kooperáció szempontjából is nagy jelentősége van azoknak az intézkedéseknek, amelyeket a komplex program a prognózisok és a tervszerű koordináció színvonalának emelésére, valamint az áru- és pénzviszonyok fejlesztése érdekében előirányoz.

A nemzetközi kooperáció sajátos igényekkel is fellép a szocialista integráció intézményi rendszerével szemben.

A nemzetközi méretekben szervezett specializáló és kooperáció óhatatlanul együtt jár nemzetközi tőkeműveletekkel, felveti a közös vállalkozások pénzügyi, jogi és szervezeti problémáit, átfogó intézkedéseket követel a szabványosítás és tipizálás terén, s mind az előkészítés, mind a funkcionálás során kikényszeríti az önelszámoló egységek — a trösztök, egyesülések, vállalatok — közvetlen kapcsolatainak szélesítését és erősítését. Ezek az igények, melyekben a termelőerők fejlődésének megérett szükségletei tükröződnek, sokoldalú kifejezést kaptak a komplex program cél- és eszközrendszerében, illetve megfogalmazódtak mint további kutatások tárgyai — feladatai. A szocialista nemzetközi kooperáció fejlődése tehát nemcsak a gyakorlatot, hanem a közgazdasági elméletet is új kérdések elé állítja.

Országjárás - Studium ügyben

„Akárhogy tanultunk is és fárasztó volt, egy szép emlék, s ha nem sikerül a felvételi, mondhatjuk: egy hétig „egyetemisták" voltunk."

HÁLÁS DOLOG A STUDIUMRÓL CIKKET ÍRNI. Hálás, mert a felvételik alapján a studiumos jelentkezők közül (145) 102 embert fölvettek. Ez különösen magas szám, ha a két és félszeres túljelentkezést figyelembe vesszük. Másképp fogalmazva minden negyedik felvett Studium Generáléra járt, levelezett...

Nyáron egy országjárás keretében arra kerestünk választ, hogy mi az, amivel esetleg többet tudnánk adni szakmailag-emberileg „diákjainknak". Kiváncsiak voltunk otthoni környezetükre, a szüleik véleményére az egyetemről és nem utolsósorban a középiskola harmadik osztályát végzett gyerekek utólagos véleményére a táborról. A táborban részt vett 190 középiskolás közül persze viszonylag keveset (kb 10%-ot) tudtunk végiglátogatni, de úgy gondoljuk, hogy jellemző, általánosítható tapasztalatokat szereztünk.

A Dunántúl általunk ismeretlen tájain *(Kardosrét — Zánka — Rigács — Zalahárshágy — Andráshida — Nagypáli — Csömödér — Hahót — Felsőszentmárton — Godisa útvonalon)* felejthetetlen fogadtatásban volt részünk.

Volt olyan hely, ahol a bemutatkozás szükségtelenségéről győzködtek minket a szülők, mondván: *„Á, magukat már fényképről ismerjük"*. Meglepő volt a családok pozitív hozzáállása a továbbtanuláshoz. Sehol nem mondták azt, hogy a gyereknek ezt és ezt *kell* csinálni, illetve, hogy a szülők a természetes szorongáson kívül féltették volna gyermeküket egyetemünktől. Az esetleges egyetemrejárás várhatóan nem okoz majd komoly anyagi nehézséget, (persze ezt az anyagi kérdést is differenciáltabban kell majd kezelni a studiumosoknál.) Sajátos képünk alakult ki utazgatás közben, az anyagi viszonyokról. A Dunántúlon szinte minden faluban építkeznek. A studiumosok többsége is rendezettnek mondható lakásviszonyok között él. Általában a gyerekeknek van egy sarkuk, vagy kis szobájuk, ahol tanulhatnak. A szobák berendezése igen változatos, szintén a fiatalok és öregek „békés egymás mellett élését" mutatják modern s régi bútorokat, tárgyakat keverő hangulatukkal. Minden lakásban találhatók könyvek, azonban többnyire csak a kötelező szépirodalmi klasszikusok. A lakásokról alkotott képhez persze hozzátartozik az is, hogy a szülők egy része mezőgazdasággal foglalkozik és így a gazdasági udvarban igen sok munka adódik. A fenti lakáskép az általános.

SAJNOS TALÁLKOZTUNK ROSSZABB körülményekkel is.

Az egyik helyen elmentünk a gyerekkel beszélgetni a helyi cukrászdába. Rövid idő múlva — mikor végzett az otthoni munkával — utánunk jött a mama. Nagyon jó érzés volt elbeszélgetni az igen kedves paraszt nénivel, aki elég nehéz körülmények között élve is egyetemre akarja küldeni a lányát. „Csak ne olyan messzire Pestre, hanem ide Pécsre, ha lehet, mert olyan ritkán látom." Amikor elment, kedvesen búcsúztatott minket és újra elnézést kért, ha valamit rosszul fejezett volna ki. Pedig minden szavát értettük, minden mozdulatát, amivel az apa nélkül felnevelt lányát segítette, bátorította, féltette. A kislány, aki igen jó képességű, zártnak, kilátástalannak érzi az ő faluját. Vitatkoztunk és közben már ki is jutottunk a faluból. Ez is olyan „állomás" volt, ahonnan úgy mentünk tovább, hogy azt éreztük, még nagyon sok megbeszélni valónk lenne. *Megpróbáltuk felmérni az út folyamán a reális anyagi helyzetet.* Az adott anyagi körülmények azonban önmagukban még nem lehetnek meghatározók. A szülők azon az igényükön kívül, hogy a gyerek „több legyen" náluk, szakmai téren nem tudják segíteni. Ez az igényük azonban rendkívül erős és hajlandók ezért akár napi 14—16 órát is dolgozni. És ezek a fáradt szülők mosolyogva ültek le beszélgetni — nem számított az egésznapi nehéz munka, semmi sem számított csak a *gyerek*. Vendéglátásuk „félelmetes" volt. Előre elhatároztuk, hogy az udvariasság keretein belül semmit nem fogadunk el. Ők ezt nagyon kedvesen, mutatott nehezteléssel, „eszem én is magukkal" felkiáltással igyekezték megtörni. Valahogy egészen hosszú ideig sikerült a „védekezés" — a gyümölcs kivételével — amikor valahol reggel az éjszakai prérin-alvás után kezetmostunk. Az egy pillanatra lerakott kocsi indítókulcsát gyorsan elcsenték és közölték, hogy reggeli nélkül nem megyünk sehova...

A GYEREKEKET ÁLTALÁBAN NAGYON „FELDOBTA" A TÁBOR. Reálisabban látják az egyetemi követelményeket, de vigyáznunk kell arra, hogy ne rettenjenek vissza a feladatoktól. Néhányuknak megingott az önbizalma, ami bizonyos határok között nem lenne káros, de a jelenlegi holtponton át kell segítenünk őket. Másik nagy probléma, hogy azok a gyerekek, akiket nem vettünk fel a táborba, úgy érzik, hogy nincs is értelme megpróbálkozniuk az egyetemmel. A velük való levelezés az idei studiumnak nagyon nehéz feladata lesz, hiszen követelni, lelkesíteni és önbizalmat adni kell egyszerre.

A tábor különösen politikai kérdésekben adott újat, s ismeretlent számukra. El kel érnünk, hogy viszonylag sűrűn írt levelekkel az így feltámasztott érdeklődést politikai ismeretté fejlesszük. Szakmai téren sajátos problémaként jelentkezik a középiskolás tanulmányi anyaggal, *igényrendszerrel* való ütközés. Ez nem azt jelenti, hogy a Studium feleslegesen sokat követel, hanem módszerében „sajnos" más. A „sajnos" ezúttal a középiskolás követelményekre vonatkozik. Az összehangoltabb munka és a felmerülő vetélytárs probléma miatt véleményünk szerint szükséges a szaktanárokkal is levelezni. Csak így lehet elérni, hogy a levélválaszok a gyerekek valóságos ismereteit tükrözzék és ne esetleges tanári segítséget. Ez a módszer alkalmas lenne arra, hogy egységesebb, magasabb igényeket támasszunk két oldalról is — iskola-Studium — a gyerekek felé. Így és csak így tudnánk jobban megismerni a gyereket és többet adni *emberileg* is.

Emberileg. Álljunk meg itt egy kicsit.

AKI VALAHA TANÍTOTT MÁR, AZ JÓL TUDJA, hogy milyen nehéz érzés elválni a tanítványoktól, tudja, hogy az órán egy sikertelen válasz még nem egyértelműen nemtudás, tudja, érzi azt az igényt, hogy a tanítvány várja a „jó szavakat". A „mi" gyerekeinknek ezt az igényét jól mutatja az a sok-sok levél-képeslap, amit a nyár folyamán majdminden szemináriumvezető kapott. Igen sokat jelent nekik is a „nagy" egyetemista barát és a tőle érkező levélben a személyes utalás, baráti szó. Így ők is írni fognak az őket egyébként foglalkoztató dolgokról. *Tanítani, segíteni pedig különben is csak úgy lehet megfelelő hatékonysággal, ha a belső problémák ismeretében állunk hozzá a kérdésekhez.* Ez nem pedagógiai kirohanás akart lenni, hanem a barátra-szeretetre-vágyás érzésének, amellyel egész utunkon találkoztunk, a közvetítése. Mi igen sokat tanultunk ezen a rövid országjáráson. *Jó lenne, ha mások is megpróbálnák valamilyen formában felkeresni azt a vidéket, azokat az embereket, akikkel leveleznek.* Aki egyszer érzi azt a szeretett, amivel minket fogadtak, az mindenkor híve lesz a Studiumnak.

Az első generáció felvételi számai sikerről tanúskodnak. Nem szabad azonban ennyivel megelégedni, mert az elutasítottaknak és *felvetteknek* egyaránt többet lehet és kell adni. Igazi sikerről talán akkor beszélhetünk, ha hasonló arányszámok mellett az egykori Studiumot végzettek kezdenek el segíteni szakmailag — emberileg az utánuk jövőknek.

Kun András—Pataki István

A hathetes szakmai gyakorlatról

Az állóvíz egyik jellemző tulajdonsága, hogy a beledobott kő hatására megmozdul ugyan a víztükör, de utána ismét minden a régi marad, a mozdulatlanság lesz újra az uralkodó, hiszen hiányzik a természetes mozgás, dinamizmus. Valahogy így vagyunk a hathetes szakmai gyakorlatok kérdésével is; bár már sok kifogás, észrevétel elhangzott ellene — többek között lapunk hasábjain is — egyelőre érdemben nincs változás. A probléma újra napirendre került, november 30-ig az egyes karoknak javaslatot kell tennie az egyetem vezetésének a hathetes szakmai gyakorlatok jobbá és hasznosabbá tételére. Szerkesztőségünk úgy döntött, hogy az Egyetemi Tanács megfelelő határozata előtt lapunk hasábjain kívánunk fórumot biztosítani a kérdésben érdekelteknek. Előzetes megjegyzésként annyit: jelen cikk szerzőjének személy szerint semmi kifogása nincsen a termelési gyakorlat ellen, hasznos tevékenységgel minden segítséget megkapva töltötte a hat hetet. Évfolyamtársainak nagy része mindezt viszont nem mondhatja el.

Első beszélgető partnerünk dr. Antoniewicz Flórián az Ipargazdaság Tanszék docense.

— A mindenki előtt ismert nehézségek ellenére is véleményem szerint alapvető változtatások nem szükségesek e téren. Javítanivaló természetesen bőven akad, szervezettebbé, átgondoltabbá és jobban kihasználtabbá kell változtatni az egész hathetes időtartamot. Maga a termelési gyakorlat kettős célt szolgál. *Lehetőséget ad a hallgató számára a vállalati apparátusba való beilleszkedésre, annak megismerésére, másrészt adatbázist biztosít a diplomamunka számára.* E kettős célkitűzés érvényesítési lehetősége a hallgató, szakszeminárium-vezető, instruktor hármas együttműködésétől függ. Nézzük meg kinek mi a feladata, és milyen problémákkal kell szembenéznie.

A hallgatóknak a termelési gyakorlaton végzett munkájuk alapján dolgozatot kell beadniuk választott témájukból, melynek eredményét a szakszeminárium-vezető a hetedik félév végén adandó jegybe beleszámítja. A dolgozatnak szerves részét kellene képeznie a diplomamunkának, mégis a beadott munkák jelentős része inkább a vállalat leírása, mintsem valamilyen elemző tevékenység produktuma. Ráadásul év közben sokan témát változtatnak, ami az esetek túlnyomó többségében károsan befolyásolja a hallgatói munka színvonalát. Ez visszavezethető arra, hogy nem megfelelő az informáltság az egyes szakszemináriumi témákról, sok esetben csak a témaköröket jelölik meg a tanszékek.

Nagyon sok múlik a fogadó vállalaton, az ottani instruktor hozzáállásán, szakmai felkészültségén. Az egyetemnek, szakszeminárium-vezetőnek az instruktor kijelölésébe sokszor kevés beleszólása van, s ez számos esetben zavaró tényező. De vannak olyan objektív adottságok is, amelyek eleve félreértéseket, problémákat okozhatnak. A gyakorlatok nyáron vannak, amikor a hallgatók is lazítani szeretnének, a vállalatok is ebben az időszakban engedik el dolgozóik egy részét szabadságra, s általában ilyenkor lazább a munkafegyelem, a hozzáállás. Ha az instruktor tudja, hogy a hallgató nem marad a vállalatnál — akkor részben érthetően — minimálisra zsugorodik a megadott segítség.

Amennyiben a hallgató komolyan veszi a szakmai gyakorlatot, jól használja ki a fogadóvállalat által nyújtható lehetőségeket, akkor nagyon színvonalas, később doktori értekezessé fejleszthető diplomamunka alapjai vethetőek meg. Erre 1970-ben végzett hallgató *Márta András* példáját tudom felhozni, aki a gazdasági kockázat értelmezéséről írott doktori értekezésében termelési gyakorlatán szerzett ismereteit, adatait messzemenően felhasználta.

Dr. Hágelmayer István a Pénzügy Tanszék vezetője.

— Tanszékünk konkrét lépéseket akar tenni a szakmai gyakorlatok terén időnként jelentkező áldatlan állapotok felszámolására. *Elképzeléseink szerint mindenekelőtt az instruktori hálózat kiépítése az egyik kulcsponti feladat. Jelen pillanatban nem megoldott az instruktorok anyagi és erkölcsi megbecsülése* és mondjuk meg őszintén, ez utóbbi területén az egyetem a jelenleginél jóval többet tehetne. Például jelezné az instruktorok közvetlen főnökei felé azok jó vagy rossz instruktori munkáját. Tervünk az, hogy a megfelelő instruktori hálózat kialakítása érdekében megbeszélést tartunk a pénzügyi apparátus vezetőivel.

Szeretnénk a hallgatók részletes véleményét is figyelembe venni a szakmai gyakorlatokról, ezért tavasszal a jelenleg negyedéves hallgatók véleményét meghallgatjuk erről a kérdésről. *Ahhoz, hogy elmozduljunk a jelenlegi holtpontról szükséges lenne egységesíteni a hathetes gyakorlatok alapján készítendő dolgozatok elbírálási szempontjait.* Esetleg a dolgozatot osztályozni kellene, eredményét az átlagba kellene beleszámítani. Az semmiképp sem engedhető meg, hogy egyes tanszékek még dolgozatot se kérjenek be a hallgatóktól.

Késedi Ferenc

TÉRJÜNK A TÁRGYRA

Hozzátok szól ez a rövid rögeszmefuttatás, amelyben szeretnék Nektek némi ötletet adni a hétfejű sárkány legyőzéséhez, vagyis a matematika aránylag célszerű tanulásához. Ne vegyétek ezeket a sorokat felülről jövő nagyképű szövegnek, mert az indítékaim egészen mások. Én sem régóta tartozom a szerintetek nyilván „ellenséges" táborhoz, tehát már és még ismerem mindkét fél szándékait.

Tudom azt, hogy Ti nem feltétlenül a matematika minél jobb elsajátítását tartjátok elsőrendű életcélotoknak. Tudnotok kell viszont, hogy az oktatók sem vértől csöpögő ujjakkal számolják össze az elégtelen dolgozatokat, és hogy senki nem akar az u. v.-jegyekből rózsadombi villát építeni. Azonkívül menynyivel jobb érzés egy jeles dolgozatot javítani, mint egy pocsékat, és nyilván Ti is jobban örültök az előbbinek.

Térjünk tehát a tárgyra. Tudjátok, hogy az itteni számonkérési módszer (vagyis vizsga, sőt írásbeli vizsga) gyökeresen eltér a megszokottól, a középiskolástól. Félév közben egy-egy dolgozattól vagy tábla melletti szerepléstől eltekintve senkinek sem kell tudatlanságáról számot adnia, és ez oda szokott vezetni, hogy minek MOST tanulni, majd ráérünk a vizsgaidőszakban. Bármilyen közhelynek is hangzik, ez nem elég, különösen matekból nem, amit — sajnos — gyakorolni kell. Mivel pedig az első félévi anyagban, a lineáris algebrában, a példák megoldásánál — emlékezzetek majd rá — elvileg könnyű, de nagyszámú műveletet kell elvégezni, az ember hajlamos arra, hogy...

Hát ez igazán egyszerű! felkiáltással félretegye az egészet. Pedig amikor a vizsgán, ahol illik még drukkolni is, az istennek se akar kijönni egy példa eredménye (mire jók a szomszédok), akkor aztán jön a kapkodás, és akit egyszer az örvény elkapott, azt nem adja vissza. Ha a gyakorlatokon valami kérdésetek van, vagy nem értetek valamit, rögtön kérdezzétek meg. Az sem baj, ha először éppen Te, aki ezt olvasod, nyújtod fel a kezedet, ne hidd, hogy csak Te nem érted, a többiek mind zsenik. Különben pedig, szemérmes koldusnak...

És azt se felejtsétek el, hogy a SZÁMÍTÁSTECHNIKA elsajátítása — jó matektudást követel.

Visszatérve a vizsgára, érdemes mindig a legkönnyebb példával kezdeni, mert az hamar megvan és önbizalmat ad. Ha pedig egy példa nem megy, azzal nem érdemes vacakolni. És még valami! Próbáljatok meg, ha nem is szépen de rendezetten írni. Nem nagy dolog felírni a példaszámot, megszámozni a lapokat, és az egyes példákat elválasztani egymástól. Ez utóbbira nagyon kérlek Benneteket.

Ha pedig a hétfejű sárkány utolsó feje is lehullott, és nincs egy darab u. v. sem, akkor a szépséges királylány (vagy királyfi) is a karjaitokba hullik, mert a megspórolt uvjegyek árából könnyen megvásárolhatóak.

Ehhez kívánok sok sikert Nektek

USZKAY PÉTER
tanársegéd

— Na, itt van egy húszas, és nem látott semmit! — Sajdik F. rajza

TDK-témák

ELMELETTÖRTÉNETI TANSZÉK

— A modern polgári közgazdaságtan
— A szocializmus politikai gazdaságtanának története — című témakörökből a jelentkező hallgató szakjának és érdeklődési körének megfelelő feladat.
— A magyar közgazdasági gondolkodás története — c. tárgykörből a hallgatóval való megbeszélés alapján valamely kiemelkedő szerző munkásságának feldolgozása.

A tanszék Kallós Lilla munkatársat jelölte ki tanszéki TDK-felelősnek.

GAZDASÁGPOLITIKAI KUTATOCSOPORT

— A budapesti agglomeráció infrastrukturájának fejlesztése.

MATEMATIKAI TANSZEK

— A reálisan várható kockázat mértéke beruházási döntéseknél.
— A kockázat számszerű értékének érzékenységvizsgálata.
— Sztochasztikus függvénykapcsolat megbízhatósági problémái.

A tanszék az itt megadottakon kívül még más szakterületről is jelöl meg témát, melyet a tanszéki hirdetőtáblán tesz közzé.

NÉPGAZD. TERVEZÉSE TANSZÉK

— Vállalati jövedelemszabályozás.
— Gazdasági növekedésünk az új mechanizmusban.
— Műszaki fejlődés és anyagi érdekeltség.
— Népgazdasági tervezési módszereink fejlődése.
— A tőkés pénzügyi rendszer válsága.
— A valutaárfolyamok problematikája.
— A pénzügyek növekvő szerepe az indirekt irányítási rendszerben.
— A beruházás gazdaságossága.
— A modern számítástechnika fejlődésének nagytávlatú társadalmi-gazdasági kihatásai.
— Életszínvonal, életmód nagytávlatú kérdései.
— A népesség, foglalkoztatás nagytávlatú regionális kérdései.

GAZDASÁGTÖRTÉNET TANSZÉK

— Az ipari kooperáció előzményei és fejlettségi szintjének történelmi alakulása. (Kidolgozható 1—1 ország vagy iparág vonatkozásában is.)
— A kapitalizmuskori agrárfejlődés és szövetkezettörténet. (Kidolgozható egy helység, vagy nagyobb terület, ill. egy szövetkezet története is, az egész korszakra vagy rövidebb időszakra egyaránt.)
— Felszabadulás utáni agrárfejlődés, szövetkezettörténet. (Termelőszövetkezetek története.) (Kidolgozható a 2. ponthoz hasonlóan egy területi egység agrárfejlődése, vagy valamely termelőszövetkezet története is.)

IPARI ÜZEMSZERVEZÉS TANSZÉK

— Az iparvállalatok belső irányítási rendszerének fejlesztési és szervezési kérdései.
— Az iparvállalat termelőegységeinek önelszámolása, az önelszámolás metodikai problémái.
— Iparvállalati folyamatok szervezésének módszertani kérdései.
— Korszerű matematikai módszerek alkalmazása az iparvállalati tervezésben és szervezésben.

PÉNZÜGYI TANSZÉK

— Devizapolitikánk az új gazdasági mechanizmusban.
— Megyei szintű tanácsok pénzügyi irányító és ellenőrző tevékenysége.
— Különböző költségvetési szervek mikroökonómiai problémái.
— A fejlesztés pénzügyi forrásai és azok orientáló hatása a vállalati döntésekre.
— A vállalatfejlesztés pénzügyi forrásai és a hitel.
— Hitelpolitikánk időszerű kérdései.
— A jövedelemelvonási formák hatása a vállalatok gazdálkodására.
— A vállalati anyagi érdekeltség kérdései.
— Pénzügyi döntések és a vállalati jövedelempolitika.
— A mezőgazdaság finanszírozásának egyes problémái
— Beruházási politikánk időszerű kérdései.
— Az arany szerepe a pénzrendszerben.
— A vállalati alapok és a vállalati vagyonbiztosítás összefüggései.
— A biztosítás szerepe a mezőgazdasági nagyüzemi gazdálkodás megszilárdításában.

STATISZTIKAI TANSZEK:

ÁLTALÁNOS STATISZTIKA:

— A Studium Generále statisztikája. (Családi körülmények, középiskolai, egyetemi tanulmányi eredmények elemzése.) (2 fő.)
— A hallgatók teljesítményének elemzése a részlegesen programozott vizsgáknál. (4 fő.)
— Piaci áralakulás vizsgálata speciális modellekkel. (2 fő.)

IPARSTATISZTIKA:

— Az ipari ráfordítás és elosztás szerkezetének statisztikai vizsgálata (input-output technika). (2—4 fő.)

GAZDASÁGSTATISZTIKA:

— A népgazdaság ágazati strukturáját meghatározó tényezők és azok hatása a statisztikai elemzésekben. (2—4 fő.)

(Következő számunkban folytatjuk.)

OKTÓBER 30 GÓLYABÁL

Gólyajárás jelentés

Kócsag száll a tavi nádra
Gém a lassú folyóágra
Hát a gólya mit csinál?
Gólya GÓLYABÁLBA jár.

Ez évi, *minden eddiginél nagyobb szabású* rendezvénynünk a
GÓLYABÁL az egyetemen
Aulában, emeleten
Büfé, zene, tombola

Amitől majd tombol a
Közönség itt közönséges
műsorszámokat nem lát,
mert
Négy zenekar üti-vágja
Téma lesz a gólya lába
Népdalverseny, kabaré
Szóval a BALHÉ nagy lesz
amelyből a kultúrosztály
minden embere és a kultúrcsoportok is kiveszik
TEHÁT
Október harmincadikán
Eggyel nyolc óra után
GÓLYÁT, „GÉMET" idevárunk
JÓ SZÓRAKOZÁST
KÍVÁNUNK!

— Bp —

He... he... lexikon

Apátia — az apátok állama
Azsur — a zsúr ellentéte
Bocskor — az életkor első szakasza a medvéknél
Diéta — könnyű étrend, országgyűlés idején fogyasztják
Kiszni — a KISZ-tagok jellegzetes tevékenysége (ellentéte: kaszni)
KÖJÁL — a higiénia szabályait betartva étkező egyén teszi a Menzán
Kérész — szerényen benyújtott szocsegély kérelem
Kárász — a fenti kérés elutasítója
Kóma — beteg barát
Nimbusz — legendás hírű közlekedési jármű, állítólag sohasem zsúfolt
Penész — agyvelő, melyet tulajdonosa régóta nem használ
Sör — az italozás egy kiadós formája, amikor az illető már, „sörbe" állíthatja az üvegeket maga előtt
Szemeszter — Szem Eszter, egyetemista lány, minden fiú csak egy fél évig akar vele járni
Szemszög — középkori ítéletvégrehajtó szerszám
Szerkesztő — a szerkesz növény töve, a kecskék vagy szamarak kedvenc csemegéje.

— yá —

PASSZÍV VÉDEKEZÉS

Hogyha sorsod
Utadba kerget
egy született jópofát,
és nincs más éppen
kezed ügyében,
vágjál hozzá jó pofát

— V —

Majd mi befűtünk!

Az alábbiakban minél többször látjuk, hogy ki, ha mi nem! Ennél többet egyelőre nem árulhatunk el, mert kezünk, nyálunk össze van fagyva. Az mindenesetre biztos, hogy a probléma egészen a Paradicsomig vezethető vissza, aminek létezésében a magunk részéről nem hiszünk. Tehát ott az almaérésig úgy ahogy rendben mentek a dolgok. Úgy bedurrantottak, hogy szinte meztelenül lehetett járni, meg mindenfélét csinálni. Azután egy kilakoltatást követően az emberek lakóházaknak nevezett valamikbe kezdtek költözni. Ahol központi fűtés volt. Persze akkor még nem voltak olyan okosak, mint manapság. Ennek tudható be, hogy néhányan arra vetemedtek, hogy télidőben is üzemelő intézményekbe mentek dolgozni. Ezért azután nem csoda, ha a kéthetes nyári szabadságot, mint a Paradicsomot várták. Mígnem a meteorológia össze nem keverte a paradicsomot a csalánnal. De ne vágjunk a dolgok elébe!

Történt, hogy némi zsörtölődés után beköltöztünk a Kárpát-medence nagy részébe, mivel a fűtési szakemberek kedvező képet festettek a területről. Telt-múlt az idő, meg a jégkorszak. Hamarosan elkezdtek működni a talponállók, a kivégzőhelyek és az első iskolák. A Hold hol teli volt, hol hideg volt kimenni az udvarra és megnézni, hogy milyen. Ebben az időben született meg a világraszóló találmány. Dider Gek furcsa nevű kisfiú egy rázós középkori vizsga előtt így ordított fel:" „Fázom!" S valóban megbukott szegényke. A mozgalom később felvette a felkiáltója nevét, s nemsokára az egész világra kiterjesztette hideg leheletét. Tagjai még ma is a fogak vacogtatásáról ismerik fel egymást. Egy titkos szekta is működik hazánkban, akik még most is hisznek a mozgalom szimbólumában. Nyáron a jegest lesik. Ám a haladás és az ételmérgezés hamarosan felszámolja őket. Béke poraikra! Szóval az uborkaszezon, a sáskajárás és a fásítási hónap után megjelenik a színen a fűtési idény. Ezzel aztán mérhetetlen baj zúdult az emberiségre!!

Tudniillik mérhetetlenül nehéz eldönteni, hogy mikor van hivatalosan hideg. Általában hivatlanul érkezik! Amilyen pofátlan! Persze azt sem lehet számszerűsíteni, hogy mitől lehet fázni. Bár egyszer betáplálták a kérdést egy komputerbe, de az sajnos megfagyott. Néhány ember a lidércektől fázik, mások a viccektől, egy-kettő a háromszor csörgő ébresztőórától, még egy-kettő a munkától. Volt, aki a melegtől fázott! De ez orvosi eset. Így természetes, hogy fűtőanyagot is végtelen sokfélét találtak fel. Ámbár az sem eldöntött tény, hogy az olyan létesítményt mint az ember, kívülről, vagy belülről kell fűteni. Megjegyzem, tüzes-víz dolgában jobban állunk, mint mondjuk szén dolgában.

De nézzük a kérdést józanul! Volt egy hölgyismerősöm, aki a külső megoldásnak volt a híve. Azt mondta: „— Jobb nem megfázni!". Ő tudja miért. Apropó megfázni! Ez a magyar nyelvnek egy más lekváros tésztája. Körülbelül nyolcmillió kétszázötvenhatezer kilencszázhuszonhét jelentése van. Ám lehet, hogy pár millióval több. Az biztos, hogy megfázhatunk a pincétől kezdve a Mount Everestig. De ne próbáljunk ok nélkül prüszkölni, mert könnyen ráfázhatunk! Vagy kétoldali pofont kapunk.

Azt azért le kell szögezni, hogy ez a fűtési idény egy nagyon szeszélyes valami. Minden randevúról elkésik! Ezért nem érdemes virágot, netán bonbont venni neki! Inkább szenet. Igen ám, csakhogy az vagy nem érkezik meg a kis drágánk születésnapjára, vagy vizes, poros, illetve nem is szén és a többi. Tegyük fel, hogy jó! Akkor felrobban a kazán, kilyukad a Duna, levegő kerül a fűtőtestbe, avagy a fűtő fejére esik egy vödör rum. Ezért feltalálták a rummal egyenértékű távfűtést. Ettől sokszor még a döglött légy is feléled! Ahol nem, ott bundában és kalocsiban ülünk, esetleg tréfás melegítő gyakorlatokat végzünk, néhány jégcsap és fagyási seb közreműködésével. Eszkimók előnyben!

Azonban, ha már így összejöttünk, vacogjunk együtt! Bújjunk össze emberek! Ez különben a birkák találmánya, egy idő után türelem kérdése az egész. Én mindenesetre fázom a zellerkrém levestől, a folytatásos tv-filmektől, a váratlan vendégtől, a hegedülni tanuló kisfiútól és a kalauz nélküli magyar filmektől. Igaz, ide bérletem van. Fázom továbbá nyáron a meleg sörtől, télen a hideg bablevestől — főleg a csülök nélkülitől — a hóvégétől, az elfogott ultitól és a volt menyasszonyomtól. A tiki-takitól pedig egyenesen kiráz a hideg. Bár kétségtelen, hogy ez az ördög hangszere csalogatja az ideges embereket az üstbe. Ott végre jó meleg lesz!

A fűtési idény a Tüker telepek közti kanyargós út után tavasszal a szerelembe torkollik. Most szólunk: jó lesz vigyázni a fűtőanyag adagolásával! Nem kell mindent egyszerre rárakni! A kályha is kihül. Különben a szerelmet és a fázást egy bölcsőben ringatják. Köztudott, hogy egy nő egyből szerelmes lesz, ha egy enyhén drága nercbundát kap. A kocsi pedig egyenesen gőzfürdő! De ez még nem minden! Néhány hippi milliomos pénzzel takaróczik. Mi inkább odáig nyújtózunk, ameddig a Röltex-paplan és a központi fűtés ér. Azon túl a hőcsináló játékok kezdődnek. A kis házi barkácsolások. Ki gázzal fűt, ki olajjal, ki a társbérlőjéből csinál gyújtóst, ki a padlót szedi fel. Vagy egy szép zimankós téli éjszakán a tizenhatodik emeleti lakásán arról álmodik az illető, hogy az Északi-sarkon jár, s igazolva azt az elképzelést, miszerint az álmokban van valami: megfagy. Aki pedig a fűtési idényt túllépi, az boldog ember! De nagy a gyanúnk, hogy az ördöggel cimborál!

TORMAI LÁSZLÓ

NŐI FOCI... (Nagy János rajzai)

Erről jut eszembe...

AVAGY MIÉRT NEM JÁRUNK AZ ELŐADÁSRA

— Mond, miről is van szó?
— Mit tudom én, nem látod, hogy keresztrejtvényt fejtek?

★

Hárman vitatkoznak. Érvek, ellenérvek, szópárbaj. Belép egy negyedik:
— Fiúk, gyertek, már rég megkezdődött az előadás!
— Na és, mi most vitatkozunk! Ez sokkal fontosabb.
— Miről?
— Hogy miért olyan alacsony az előadások látogatottsága.

★

— Maga miért jött be az előadásomra?
— Már régen szerettem volna kettesben maradni a tanár úrral.

★

— Te hová mégy?
— Statekra. És te?
— Szintén előadásra...
— ???
— Negyed tizenkettőkor a Puskinban.

★

— Te miért nem jársz?
— Nem akarok még egyszer tüdőgyulladást kapni.

★

— Hová mégy?
— Előadásra.
— Na ne hülyéskedj!
— Miért, az előadás az egyetemi oktatás szerves részét képezi...
— Hányad éves vagy?
— Elsős.
— Ja, az más.

★

— Fiúk, be kéne menni az előadásra!
— Most játszunk, vagy hülyéskedünk?
— Igazad van, zöld ulti durchmars.

★

— Kérem, miért ült maga ide a katedrára?
— Mert olyan halkan tetszik beszélni a tanár úrnak, hogy csak itt lehet érteni.

★

— Te, miről beszélt az öreg?
— Elmondta a jegyzetét a 25-ik oldal közepétől a 64-ik aljáig...

★

— Két matrix szorzatát úgy képezzük, hogy az első sorvektorainak skaláris szorzatát vesszük a második oszlopvektoraival... Értik? Ott a hatvankettedik sorban is?

★

— Én fogok Önöknek az elméletekről beszélni. Előadni sajnos nem tudok, de mit csinálják, a tanszék engem sorsolt ki...

★

— Milyen volt az előadás?
— Öregem bánhatod, hogy nem jöttél be... Irtó jó az előadó, gurultunk a röhögéstől. Képzeld, Arisztid megy az utcán, hátán egy lavórral... Csuda jó fej, mondom...

— bors —

HÍRMAGYARÁZATOK

I. A velencei tűzvész! Több műemlék jellegű épület leégett!

A Velencei-tó partján — Budapesttől 50 km-re — Mütyürke Lajos műanyaggyártó kisiparos gondatlanul cigarettázott hétvégi kalyibájában, melyet nemrég építtetett. A lehulló parázstól az ébenfa falburkolat tüzet fogott és a ház leégett. A tűz martaléka lett még egy fészer, illetve egy kutyaól, melyet a tulajdonos még húsz évvel ezelőtt épített, saját kezűleg, ma már műemléknek számító, régies — ó, de kevés pénzem volt — stílusban.

II. Cápa az Adrián! Veszélyes balesetet okozott egy cápa!

A jugoszláv tengerzoológiai társaság Jadra II. kutatóhajója új kísérletsorozatba kezdett. Kísérleti alanyként a 80—90 cm, emberre teljesen veszélytelen macskacápákat használják. A hajó egyik biológusa éppen a laboratóriumba vitt egyet, amikor a fedélzeten megcsúszott és lábát törte. A cápa, melyen már sok kísérletet végeztek, nem esett a tengerbe.

III. Kedvezőre fordul az időjárás! Részletes prognózis!

A magyar korcsolya- és hokisport, illetve a síelők nagy örömére a hideg tovább fokozódik. Havazás várható.

IV. Javul a főváros közlekedése! 200 új busz még ebben az évben!

Kuala Lumpur városi tanácsa elhatározta, hogy a Mercedes gyártól 200 új buszt rendel a városi közlekedés gyorsítására. A gyár a rendelést elfogadta és egy hónapon belül szállít.

V. Nem késik többé a vonat! Nincs felesleges várakozás! Zseniális ötlet a késések megszüntetésére!

A tűzföldi kormány úgy határozott, hogy az ország teljes vasúthálózatát — 3,5 km — felszámolja, mivel az üzemeltetés drága, a vonat késik és ezért inkább mindenki gyalog megy.

SIROLA MIKLÓS

A dán dog ember

Móricz után szabadon (egyelőre még szabadon).

Soká zümmögött, majd nekiment a fényesnek. Az asztalnál ülő rábólintott, úgyis tudta. A kenyér persze kevés, holnap meg napszám. Az átok disznaja még mindig visít, pedig az elébb ölte le. Kukoricát kön neki adni, már hogy a fenébe ne? Jön Pesta, busa, nagyfejű. Hóna alá csapva, mint egy liba, egy üveg bor. Adjon isten. Ad. Bort. Még adjon. Még ad. Még, még, még, még. Elfogyott. Jön a pulya, azt is meg kell verni. Kint szürkül. Ajtó nyikordulás. A fenébe, mekkó kenni olajjal. De most azért nyikorog, mert jön az asszony. Egész nap csak robot. Már szépen fő. Mindjárt kész. Az asszony felteszi az asztalra. A lábát. A nemjóját. A tetőt is megkő toldani. Hirtelen eszébe jut valami. Hacsak el nem itta. Odainti az asszonyt. Nem, csak bagót kér.

Este van.

Földes Péter

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KINCSES GYÖRGY
Szerkesztőség: Budapest, IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/138
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában